

บทความวิจัย

เรื่อง

ยุทธนาวิมิตเวทย์กับการสูญเสียอำนาจครอบครองเอเชียแปซิฟิกของกองทัพญี่ปุ่น

ในสงครามแปซิฟิก ค.ศ.1942

โดย

นายศรัณย์ เกิดหิรัญ

รหัสนักศึกษา 05530768

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ เกียรติสกุล

บทความวิจัยวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง

ยุทธนาวีมิดเวย์กับการสูญเสียอำนาจครอบครองเอเชียแปซิฟิกของ

กองทัพญี่ปุ่นในสงครามแปซิฟิก ค.ศ.1942

ชื่อ – นามสกุลนักศึกษา

นายศรัณย์ เกิดหิรัญ

รหัสประจำตัว05530768

ชื่อ – นามสกุลอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ เกียรติสหัสกุล

ปีการศึกษา

2556

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเหตุการณ์ในยุทธนาวีมิดเวย์ เพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์ การดำเนินการของกองทัพญี่ปุ่นต่อมิดเวย์ ภายใต้การบัญชาการของพลเอกยามาโมโตะ และความสำคัญของ มิดเวย์ที่อยู่ในฐานะหน้าด่านที่สำคัญที่สุดสำหรับสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาผ่านเอกสารชั้นรองทั้ง ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ พบว่ากองทัพเรือญี่ปุ่นซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของนายพลเรือนาอุมิโม ใน การโจมตีระลอกสุดท้ายไม่เป็นไปตามแผนเนื่องจากมีอุปสรรคที่สำคัญอยู่ 2 ประการด้วยกันประการแรก ญี่ปุ่นมีช่องโหว่ในการสื่อสารมาก ประการที่สองญี่ปุ่นขาดข่าวกรองที่แน่นอนจนทำให้การต่อสู้ในครั้งนี้ไร้ ประสิทธิภาพ แม้ญี่ปุ่นจะมีความเหนือกว่าในด้านอาวุธยุทธโปกรณ์ที่ดี กองกำลังที่ดี แต่ในความทรนงตัวของ ญี่ปุ่นจะเป็นสาเหตุให้มีภัยมาสู่ตนเอง ในความพ่ายแพ้ครั้งนี้เกิดจากการคาดไม่ถึงว่ากองทัพสหรัฐอเมริกา จะยังมีเรือบรรทุกเครื่องบินหลงเหลืออยู่ กองทัพเรือได้รับความเสียหายอย่างหนักจนต้องถอนกองกำลังออก จากมหาสมุทรแปซิฟิกทั้งหมด ในวันที่ 7 มิถุนายน ค.ศ.1942 ผลสุดท้ายกองทัพญี่ปุ่นก็ได้สูญเสียอำนาจ ครอบครองหมู่เกาะต่างๆในเอเชียแปซิฟิกไปในที่สุด

คำสำคัญ : ยุทธนาวีมิดเวย์, กองทัพญี่ปุ่น, สงครามแปซิฟิก, ค.ศ.1942

บทนำ

หลังจากที่กองทัพญี่ปุ่นได้รับชัยชนะจากการโจมตีเพิร์ลฮาร์เบอร์ในเดือนธันวาคม 1941 กองทัพแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่นสามารถจมเรือรบอังกฤษในมหาสมุทรอินเดียและโจมตีคาร์วินทางตอนเหนือของออสเตรเลีย แต่ต่อมากองทัพญี่ปุ่นถูกโจมตีกลับ ในเดือนพฤษภาคม 1942 ในการรบที่ทะเลคอรัล จนทำให้กองทัพญี่ปุ่นได้รับความเสียหายอย่างหนักจากการต่อสู้กับทหารอเมริกัน หลังจากนั้นกองทัพอเมริกันยังได้ลงมือโจมตีหมู่ที่กรุงโตเกียว โดยเป็นการข่มขู่ที่หมายจะเอาชีวิตขององค์จักรพรรดิ แต่ด้วยพลเอกยามาโมโด้มีความมั่นใจว่าเขามิซึ่อได้เปรียบในเรื่องจำนวนและคุณภาพของกองทัพ พลเอกยามาโมโด้จึงต้องการที่จะทำลายกองเรือของสายการบินอเมริกัน เขาจึงวางแผนที่จะสร้างความสับสนให้กับศัตรูด้วยนโยบายการโจมตีบนชายฝั่งอลาสก้า และจะเริ่มการโจมตีหลักที่อเมริกาเหนือ บนเกาะมิดเวย์ โดยแผนในการโจมตีเจาะจงที่เกาะมิดเวย์ที่กองทัพของสหรัฐอเมริกาใช้เป็นฐานทัพอากาศ อยู่อีกฟากหนึ่งของมหาสมุทรแปซิฟิกยาวๆ 1,900 กิโลเมตร (1,200 ไมล์) ทางตะวันตกของเกาะฮาวายนอกจากนี้แผนของกองทัพญี่ปุ่นยังได้กำหนดอย่างแน่วแน่ และมั่นใจว่าจะสามารถจมเรือบรรทุกน้ำมันของอเมริกันที่ทะเลคอรัลซึ่งเข้ามาแทนเรือที่ถูกทำลายที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ได้ ดังนั้นกองทัพญี่ปุ่นจึงมีความได้เปรียบในการเข้ายึดมิดเวย์ และด้วยแผนการอันซับซ้อนนี้ พลเอกยามาโมโด้จึงได้แบ่งกองเรือเป็น 3 กลุ่มหลัก โดยมีผู้บัญชาการกองเรือเหล่านี้คือ พลเรือโทอิโงโม ซึ่งเป็นผู้นำกองทัพญี่ปุ่นที่เคยเข้าโจมตีเพิร์ลฮาร์เบอร์นั่นเองจากความเป็นมาของการวางแผนของกองทัพญี่ปุ่นในการโจมตีฐานทัพของสหรัฐอเมริกาที่เกาะมิดเวย์ดังกล่าวข้างต้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ผลักดันให้กองทัพญี่ปุ่นเห็นความสำคัญของมิดเวย์ซึ่งนั่นหมายถึงว่ามิดเวย์นั้นมีความสำคัญในฐานะฐานปฏิบัติการของสหรัฐอเมริกาโดยตรง โดยในการดำเนินการโจมตีมิดเวย์ในสงครามแปซิฟิกของกองทัพญี่ปุ่น นั้นสามารถแบ่งการดำเนินการก่อนการโจมตีที่มิดเวย์และเหตุการณ์เมื่อเข้าสู่การโจมตีที่มิดเวย์ เหตุการณ์การสูญเสียอำนาจครอบครองเอเชียแปซิฟิก รวมถึงศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของความพ่ายแพ้ที่กองทัพญี่ปุ่นได้รับในครั้งนี้ก็นำไปสู่การสูญเสียอำนาจครอบครองเอเชียแปซิฟิกในสงครามแปซิฟิก ค.ศ. 1942 ในที่สุด

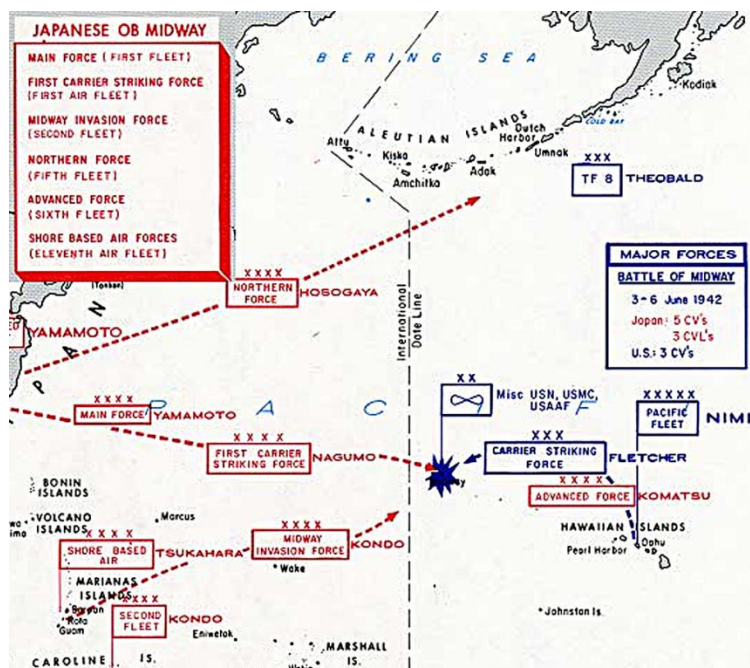
อภิปรายผลการวิจัย

1.ความสำคัญของมิถเวย์ในฐานะฐานปฏิบัติการของสหรัฐอเมริกา

การขยายอำนาจของกองทัพญี่ปุ่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวคิด โสกุชินรูงซึ่งเหตุการณ์ ยุทธนาวีมิถเวย์นี้เป็นเหตุการณ์หลังจากกองทัพญี่ปุ่นได้โจมตีเพิร์ลฮาร์เบอร์ เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1941 ซึ่งเหตุการณ์นี้กองทัพญี่ปุ่นได้ทำให้กองทัพของสหรัฐอเมริกาที่ประจำการอยู่ที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ ได้รับความเสียหายอย่างหนัก ต่อมาในวันที่ 8 ธันวาคม เครื่องบินทิ้งระเบิดของญี่ปุ่นจากใต้หวันได้บินมาโจมตี สนามบินคลาร์คและอิวาในฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่นได้ทำลายเครื่องบินขับไล่ของสหรัฐเป็นจำนวนมาก ทำให้ส่วน หนึ่งของกองทัพสหรัฐอเมริกา ได้ถอนตัวและมุ่งหน้าไปทางใต้ ทางด้านตะวันตกนั้นญี่ปุ่นส่งเครื่องบินทิ้ง ระเบิดที่เกาะเวคแล้วยกพลขึ้นบกได้สำเร็จ (ชนม์-สวัสดิ์ ชมพูนุท, 2525 : 247) ต่อมากองทัพญี่ปุ่นได้ยกพล ขึ้นบกที่เกาะลูซอน ในวันที่ 10 ธันวาคม มีการสู้รบที่บริเวณอ่าวลินกาเยน ในอีกด้านหนึ่งหลังจากที่ญี่ปุ่น เข้ายึดเกาะมากินและเกาะตาราวาในหมู่เกาะกิลเบิร์ตได้ เกาะกวมก็ตกอยู่ในมือของญี่ปุ่น หลังจากนั้นญี่ปุ่น ก็ประสบความสำเร็จในการบุกจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการป้องกันเกาะนิวบริเตน โดยเข้ายึดได้ในวันที่ 23 มกราคม ค.ศ. 1942 ต่อมาวันที่ 10 กุมภาพันธ์ กองทัพญี่ปุ่นยึดกาเรียงบนเกาะนิวไอร์แลนด์ และกาสมาดา บนเกาะนิวบริเตนตะวันตกญี่ปุ่นสามารถยึดเอาเกาะต่างๆ บริเวณคาบสมุทรอินเดียได้ มีหมู่เกาะอันดามัน ชาว หมู่เกาะมาร์แชล เกาะมาร์คัสและภายหลังได้ขยายบุกกว้าง ไปอีก เพื่อยึดหมู่เกาะนิวกาลิโดเนีย หมู่เกาะ ฟิจิ หมู่เกาะชามัว แล้วเข้ายึดนิวกินีตะวันออกเพื่อคุกคามออสเตรเลีย ญี่ปุ่นถูกโจมตีทางอากาศอย่างหนัก จึง จำเป็นต้องสร้างฐานทัพอากาศที่พอร์ต มอร์สบี และคิดแผนการยึดเกาะมิถเวย์ในเวลาต่อมา (ธนู แก้ว โอภาส, 2544 : 221-223)

มิถเวย์เป็นเกาะเล็ก ๆ ในฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก แต่การรบที่มิถเวย์นี้กลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของ สงครามระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกาในสงครามแปซิฟิก เกาะมิถเวย์อยู่เกือบจะกึ่งกลางของมหาสมุทร แปซิฟิก ตัวเกาะเองมีความสำคัญน้อยมาก มีเพียงแต่เกาะหินปะการังขนาดเล็ก แต่เป็นที่ตั้งหน้าด่านที่สำคัญ ที่สุดสำหรับสหรัฐอเมริกา ที่จะใช้ในการส่งเครื่องบินตรวจการณ์ออกไปลาดตระเวนในกลางของมหาสมุทร แปซิฟิก และเป็นจุดเติมเชื้อเพลิงสำหรับกองบินของสหรัฐอเมริกา ถ้าหากตกไปอยู่ในมือของญี่ปุ่นก็จะ กลายเป็นปัญหาสำหรับแนวป้องกันของสหรัฐอเมริกา การรบที่อยู่ในระยะไกลจากญี่ปุ่นขนาดนั้นต้องเป็น ปัญหาอย่างยิ่ง แต่กองเรือผสมของญี่ปุ่นเห็นว่า เป็น โอกาสที่จะ หลอกล่อกองเรือบรรทุกเครื่องบินของ สหรัฐอเมริกาให้มาติดกับดักได้ ซึ่งก็นับว่าคุ้มค่าต่อความเสี่ยง เรือบรรทุกเครื่องบิน 4 ลำ ของญี่ปุ่นจะเป็น กำลังหลักที่จะเข้าทำการ โจมตีมิถเวย์ โดยมีกองเรือผิวน้ำที่เข้มแข็งเป็นกองเรือสนับสนุน และเพื่อให้บรรลุ

เป้าหมายอย่างแน่นอน ก็มีความจำเป็นที่จะต้องโจมตีเกาะฮาวาย ซึ่งห่างออกไปทางเหนือ ประมาณ 1500 ไมล์(ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2548 : 69)

ภาพที่ 1 : แผนที่ตำแหน่งของเกาะมิดเวย์และเส้นทางในแผนการโจมตีเกาะมิดเวย์ของกองทัพญี่ปุ่น

ที่มา: Wikimedia Foundation. Schlacht um Midway. Retrieved February 5, 2014, from

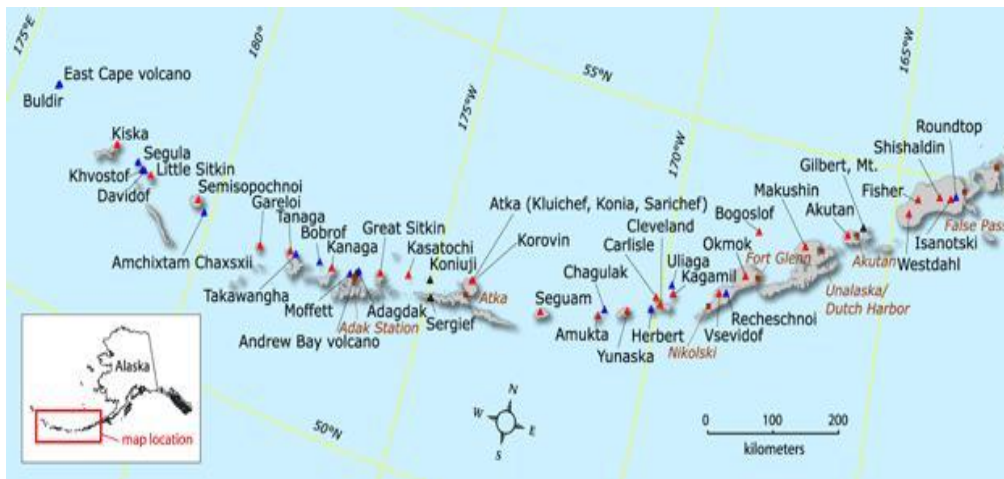
http://de.wikipedia.org/wiki/Schlacht_um_Midway .

2. การดำเนินการโจมตีมิดเวย์

2.1 การดำเนินการก่อนการโจมตีมิดเวย์ของกองทัพญี่ปุ่น

แผนการของทางกองทัพญี่ปุ่นที่ได้วางเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน การโจมตีไว้อย่างก่อนการโจมตีที่มิดเวย์นั้นมีการโจมตีลงของกองเรือโอโวจาย่า เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 1942 โดยเข้าโจมตีหมู่เกาะฮาวายซึ่งระเบิดดัชท์ฮาร์เบอร์อย่างรุนแรงตามแผน ฝ่ายสหรัฐอเมริกาบนเกาะมิดเวย์จึงทราบรับข่าวการโจมตีลงนี้เป็นการตอกย้ำว่าญี่ปุ่นจะเข้าโจมตีมิดเวย์แน่นอน และในวันที่ 4 มิถุนายน 1942 พลเรือเอกนาทโมเริ่มเปิดยุทธการที่มิดเวย์เป็นระลอกแรก ผุ่บิบินญี่ปุ่นฝาด่านเข้าเกาะมิดเวย์ได้อย่างสะดวก โดยแยกย้ายกันเข้าโจมตีทิ้งระเบิดทำลายสนามบิน ป้อมปืน และสถานีสื่อสารชายฝั่งเป็นเป้าหมายสำคัญ ฐานทัพมิดเวย์เสียหายอย่างหนัก แต่ถึงอย่างนั้นมิดเวย์ก็ยังคงอยู่ในฐานะที่อันตรายต่อกองเรือญี่ปุ่น จึงจำเป็นต้องวางแผนการโจมตีอีกครั้ง (กมล รัตตะบุรณะ, 2532: 80-91)

แผนการทุกอย่างดำเนินการโดยพลเรือเอกยามาโมโตะ การที่จะเข้าใจมิติเดียวได้อย่างสะดวกมีความจำเป็นจะต้องอาศัยความรอบคอบและรัดกุมในแผนการอย่างมาก ซึ่งจะได้ทราบต่อจากนี้ไปว่าพลเรือเอกยามาโมโตะได้มีการดำเนินการภายในกองทัพญี่ปุ่นอย่างไรเพื่อให้แผนการบรรลุผล

ภาพที่ 2 : แผนที่หมู่เกาะอลิวเซียน

ที่มา: Huston, John. *Aleutian Islands*. Retrieved February 5, 2014, from <http://http://kadiak.org/aleutians/> .

1) แผนการของพลเอกยามาโมโตะ

ก่อนที่จะมีการดำเนินการโจมตีมิติเดียว ผู้นำกองทัพญี่ปุ่น พลเรือเอกยามาโมโตะได้เร่งคิดแผนการสำหรับการโจมตีมิติเดียวขึ้นมา แผนการได้ถูกร่วมกันร่างขึ้นอย่างรวดเร็วในกองบัญชาการใหญ่สำหรับการดำเนินการที่มิติเดียวซึ่งเป็นวัตถุประสงค์แรกที่มีความจำค้มมากขึ้นคือการยึดฐานทัพตัวเองเป็นฐานทัพอากาศเพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจสอบฐานกองของกำลังศัตรูก่อนจะเริ่มการปฏิบัติการไปทางทิศตะวันตกจากหมู่เกาะฮาวายเป็นเป้าหมายที่สอง เรือเดินสมุทรแปซิฟิกสหรัฐอเมริกาคือส่วนแข็งแกร่งที่เหลือที่จะสามารถมีส่วนร่วมและการทำลายในการรบแตกหัก

แผนการโจมตียังช่วยเพิ่มน้ำหนักให้กับวัตถุประสงค์เหล่านี้ ยังคงมีการทำลายล้างของศัตรูอย่างรวดเร็ว ยังเป็นเป้าหมายที่โดดเด่นของการดำเนินงานที่อยู่ตรงกองบัญชาการกลาง พลเรือเอกยามาโมโตะและพนักงานของเขาได้รับความเชื่อมั่นในการย้ายไปสู่มิติเดียว เพราะมันจะก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของฮาวายแทบจะบังคับให้ศัตรูได้รับการตอบสนองกับทุกความแรงอย่างรวดเร็วและมิติเดียวนี้ก็เป็นฉากสำหรับ "การสู้รบแตกหักกองทัพเรือในมหาสมุทรแปซิฟิก" ซึ่งเคยเป็นจุดโฟกัสของกลยุทธ์เรือญี่ปุ่นและกองทัพเรือของการฝึกอบรมและการเตรียมการมาหลายปีแล้ว

แผนการที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของยามาโมโตะคือการกำหนดเป้าหมายการโจมตีที่แน่ชัดโดยใช้รหัสลับที่เรียกว่า AF เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามจับจุดประสงค์ได้ว่ากองทัพญี่ปุ่นจะบุกโจมตีที่ใด

เป็นเป้าหมายต่อไป แต่ความผิดพลาดได้เกิดขึ้นเมื่อสหรัฐฯ ได้สร้างข่าวลวงว่า มิคเวย์ไม่มีแหล่งน้ำจืด จากเดิมที่สหรัฐอเมริกา ติดตามดักฟังการสื่อสารที่รั่วไหลของญี่ปุ่น ฝ่ายญี่ปุ่นจึงส่งข่าวไปยังกองบินตรวจการว่า AF ไม่มีแหล่งน้ำจืด ในที่สุดสหรัฐอเมริกาจึงได้ทราบแผนการของพลเอกยามาโมโต้ด้วย

นอกจากนี้ยามาโมโต้ได้จัดรูปแบบกองทัพเรือซึ่งองค์การภารกิจวาดขึ้นสำหรับการดำเนินงานมิคเวย์ แบ่งแยกกำลังขนาดใหญ่นี้เป็น 6 กองกำลังทางยุทธวิธีที่สำคัญภายใต้คำสั่งโดยรวมของผู้บัญชาการทหารสูงสุดพลเอกยามาโมโต้ได้กำหนดหลักการและแบ่งกองทัพเป็น 6 กองกำลัง (Mitsuo Fuchida, 1955: 69-74)

การประสานงานกันอย่างรอบคอบกับกองกำลังต่างๆ และพลเรือเอกยามาโมโต้ได้ดำเนินการเป็นศูนย์กลางใน N Day วันที่ 7 มิถุนายนวันที่คงที่สำหรับลงจอดในมิคเวย์ สองปัจจัยที่เลือกเอาวันนี้เป็นวัน N Day ได้แก่ ปัจจัยแรก ด้วยเวลาที่จำเป็นในการซ่อมแซมยกเครื่องและจัดหาใหม่กองทัพเรือของนาโอมิและเรือเดินสมุทรที่สองของพลเรือโทคอน โคะซึ่งได้กลับไปบ้านเกิดเฉพาะในหลายๆ เดือนเมษายนหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจแรกเฟสของพวกเขาในพื้นที่ทางตอนใต้ ตั้งแต่การเตรียมการเหล่านี้จะใช้เวลาหลายสัปดาห์เป็นที่คาดว่าวันที่บุกรุกไม่สามารถเตรียมการได้เร็วกว่าช่วงแรกของเดือนมิถุนายนปัจจัยที่สองคือความต้องการของเลือกจากวันที่ทำการที่จะมีแสงจันทร์เพียงพอที่จะอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนไหวกองกำลังวันที่ 7 ของเดือนมิถุนายนเป็นวันสุดท้ายจนเกือบอีกหนึ่งเดือนต่อเมื่อระยะดวงจันทร์จะเป็นที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานที่ลงจอดและร่วมกันอย่างรวดเร็วมีการต่อต้านอย่างยิ่งที่จะเลื่อนการโจมตีมิคเวย์จนกระทั่งเดือนกรกฎาคม (Mitsuo Fuchida, 1955 : 75)

ฐานทัพเรือในทางเหนือสุดของฮอนชูและมิคเวย์บุกกองทัพยกเว้นกองกำลังหลักพลเรือโทคอน โคะ จากไซปันและกวม เรือของคอน โคะเช่นเดียวกับกองกำลังโจมตีเรือบรรทุกเครื่องบินชุดแรกของพลเรือเอกยามาโมโต้และกองทัพหลักภายใต้พลเอกยามาโมโต้ได้ทดสอบในภาคตะวันตกของทะเลและมุ่งหน้าโดยตรงยังพื้นที่การรบ ระหว่างทางกองทัพหลักได้แยกออกเป็นสองส่วนประกอบด้วยกองเรือของพลเอกยามาโมโต้ที่เป็นกองหลักได้มุ่งหน้าสู่มิคเวย์อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่พลเรือโททากาสึที่กองทัพจะเปลี่ยนทิศทางไปยังดินแดนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปสู่การบุกรุกอาลิวเชียน (Mitsuo Fuchida, 1955 : 75) ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าวเป็นแผนการในการของพลเรือเอกยามาโมโต้ ที่มีความรอบคอบเป็นอย่างยิ่ง การจัดกองทัพในครั้งนี้ได้แบ่งหน้าที่ผู้บัญชาการกองทัพเรือให้มีหน้าที่ควบคุมที่แตกต่างกันไป แต่ละคนล้วนเปี่ยมไปด้วยฝีมือในการควบคุมกองกำลังทั้งสิ้น นับตั้งแต่วันที่ได้ยกพลขึ้นบกที่หมู่เกาะอาลิวเชียนอันเป็นปราการหนึ่งของมิคเวย์ (กมล รัตตะบุระ, 2532) ในวันที่ 7 มิถุนายน กองทัพญี่ปุ่นจะย้ายเข้าไปอยู่ในตำแหน่งของความพร้อมสำหรับทุกสิ่ง ในขั้นตอนการดำเนินการ “รบขึ้นแตกหัก” กองทัพญี่ปุ่นจะยังคงอยู่ในตำแหน่งนี้เป็นเวลาเจ็ดวันหลังจากยึดครองมิคเวย์ ยกเว้นแต่ศัตรูโจมตีเร็วกว่ากองกำลังอาศัยบนพื้นฐาน

ของการตอบสนองความต้องการและความสนใจเรือรบข้าศึก อันได้แก่(1)กองทัพหลักของพลเอกยามาโมโตะ(2)กองทัพภาคดินแดนของพลเรือโททาเกฮารุ(3)กองกำลังโจมตีเรือบรรทุกเครื่องบินชุดแรกของรองพลเรือโทโมริ(4)กองเรือบรรทุกเครื่องบินที่สองของพลเรือตรีคาคุตะ และ(5)องค์ประกอบของกองทัพเรือดำน้ำของพลเรือโทมัทสึกองกำลังเหล่านี้จะถูกนำไปใช้

การดำเนินการตามแผนการที่ตามที่พลเรือเอกยามาโมโตะได้วางไว้เป็นปฏิบัติการตามยุทธนาวีและสามารถทำได้สำเร็จตามแผนการ ในวันที่ 3 พฤษภาคม 1942ได้นำทหารนาวิกโยธิน จำนวน 400 คนไปยกพลขึ้นบกที่เกาะตุลาจิกโกเกาะพลอริดาตรงข้ามกับเกาะกัวดัลคาแนลในทะเลโซโลมอน เพื่อจัดตั้งเป็นฐานสำหรับเครื่องบินทะเลและก็สามารถยึดได้และตั้งเป็นฐานที่มั่นได้ในวันนั้นเอง แต่ที่มั่นนี้ก็ถูกโจมตีจากกำลังทางอากาศของฝ่ายสหรัฐอเมริกาตลอดมา จนเมื่อ 5 - 8 พฤษภาคม 1942 ก็เกิด "ยุทธนาวีที่ทะเลคอรัล" ซึ่งเป็นการปะทะกัน ระหว่างเรือบรรทุกเครื่องบินของทั้ง 2 ฝ่าย คือต่างก็ส่งเครื่องบินไปโจมตีกันในระยะห่างกัน 150 - 200 ไมล์ แทนการเข้าแปรกระบวนยิงกันด้วยปืนใหญ่จากเรือประจัญบานยุทธนาวี

ภาพที่3: พลเอกอิโซโรกุ ยามาโมโต้

ที่มา: Wikimedia Foundation. **Isoroku Yamamoto**. Retrieved February 5, 2014, from http://io.wikipedia.org/wiki/Isoroku_Yamamoto .

ภาพที่4: นายพลเรือจู่จิ นาอูโม

ที่มา: Wikimedia Foundation. **Ataque a Pearl Harbor**. Retrieved February 5, 2014, from http://es.wikipedia.org/wiki/Ataque_a_Pearl_Harbor

Japanese	United States
เรือบรรทุกเครื่องบินจู่โจม (นายพลเรือโท): CV อะคากิ(+) CV คากะ (+) CV ฮิริว (+) CV โชริว (+) 2 เรือรบ 2 เรือสายตรวจหนัก 1 เรือสายตรวจเบา 11 เรือจู่โจม	TF-16 (นายพลเรือเรย์มอนด์สปรูเอนซ์): CV-6 เอ็นเตอร์ไพรส์ CV-8 ฮอร์เน็ต 5 เรือสายตรวจหนัก 1 เรือสายตรวจเบา 9 เรือจู่โจม
ฝ่ายสนับสนุนใกล้ชิด, กลุ่มทิ้งระเบิดมิดเวย์ (นายพลเรือตรี): CA คูมาโนะ CA ชูชุยะ CA โมงามิ (O*) CA มิคุมะ (+)	TF-17 (นายพลเรือเฟรังก์ เฟลท์เชอร์): CV-5 ยอร์คทาวน์ (+) 2 เรือสายตรวจหนัก 6 เรือจู่โจม (แฮมแมนน์ +)

ตารางแสดงกองกำลังของกองทัพญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาโดยสรุป

ดัดแปลงมาจาก: Fuchida, Mitsuo. **Midway: The Battle That Doomed Japan**. pp. 71-77. London: Naval Institute, 1955.

2) การโจมตีที่ทะเลคอรัล

ยุทธนาวีที่ทะเลคอรัล (Battle of the Coral Sea) ซึ่งในสายตาของฝ่ายเสนาธิการญี่ปุ่นเห็นว่าเป็นการแสดงให้เห็นจากเท่านั้น พวกเขา มองข้ามหลักยุทธศาสตร์ที่ว่า การรุกทางบกจะไม่มีทางสำเร็จถ้าปราศจากการกองเรือบรรทุกเครื่องบินที่เข้มแข็งให้การคุ้มกันและไม่สงสัยเลยว่าเหตุใดกองเรือสหรัฐอเมริกาจึงปรากฏตัวได้ถูกที่ถูกจุดถูกล่ามไว้กับนัดพบกันเช่นนี้ ทั้งนี้เพราะขณะการยุทธที่ทะเลคอรัลกำลังดำเนินไปนั้น แผนการโจมตีมิดเวย์ก็ได้สำเร็จลงแล้ว พลเรือเอกยามาโมโตะพร้อมที่จะปฏิบัติการหลักคือเปิดยุทธนาวีที่มิดเวย์

กองทัพเรือญี่ปุ่นคาดว่าจะ สูญเสียมากขึ้น และแม้จะ ได้รับความสำเร็จดังกล่าว พวกเขาขังมองหาแนวทางที่จะขยายอำนาจต่อไปยังในตะวันออกกลาง แต่เจ้าหน้าที่อาวุโสในกองทัพเรือของญี่ปุ่น ได้มีข้อถกเถียงว่าทำอย่างไรต่อไป นายพลนากาโนะเป็นผู้สนับสนุนและมีความกระตือรือร้นเป็นที่สุด คนอื่น ๆ ที่นำโดยพลเอกยามาโมโตะต้องการ โจมตีทั้งหมด ทางฝ่ายสหรัฐอเมริกา มีเครื่องบินสายการบินในเอเชียแปซิฟิก ที่พวกเขาคาดไว้แล้วว่าเรือของเขาเหล่านี้เป็นจะถูกโจมตีสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในมหาสมุทรแปซิฟิก ได้พลเรือเอกยามาโมโตะมีความเชื่อว่าการล่มสลายของสหรัฐอเมริกาที่จะให้การรักษาความปลอดภัยของประเทศญี่ปุ่นมีเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ พลเอกยามาโมโตะจึงมีความคิดที่ต้องการเข้า โจมตีเกาะมิดเวย์ในขณะที่เขาเชื่อว่าการ โจมตีดังกล่าวจะดึงเอากองทัพเรืออเมริกันออกมาต่อสู้อย่างเต็มรูปแบบ และเขาก็เชื่อว่าญี่ปุ่นจะเป็นฝ่ายชนะ

กองบัญชาการทหารสูงสุดกองทัพญี่ปุ่นอยากจะ โจมตีไปในศูนย์กลางในการแยกออสเตรเลียสิ่งนี้จะรวมถึงการโจมตีในนิวกีนิด้วย(MistuoFuchida , 1995: 141)ในวันที่ 5 พฤษภาคม 1942 มีการออกคำสั่งกองทัพเรือจักรพรรดิ 18 ที่สั่งการโดยพลเอกยามาโมโตะ ที่จะดำเนินการ โจมตีบนเกาะมิดเวย์ และจุดที่สำคัญอื่นๆ ในอาณัติเวียนตะวันตกการดำเนินงานนี้จะเกิดขึ้นในช่วงต้นเดือนมิถุนายน 1942

กองกำลังของกองทัพญี่ปุ่นเริ่มดำเนินการ โจมตีในนิวกีนิได้แล้ว และไม่สามารถเรียกออกมาได้ในขณะที่เรือกำลังออกห่างเกินไป ดังนั้นพลเอกยามาโมโตะจึงไม่สามารถสั่งการให้กองกำลังทั้งหมดที่อาจจะมีความจำเป็นสำหรับการ โจมตีบนเกาะมิดเวย์กลับมาได้ ขณะที่กองกำลังของญี่ปุ่นบางคนกระจุกตัวอยู่ในทะเลคอรัลไปทางทิศใต้ และทิศตะวันออกของนิวกีนิ

ภาพที่ 5 : แผนที่แสดงเส้นทางดำเนินการ โจมตีบริเวณทะเลคอรัลของกองทัพญี่ปุ่น

ที่มา: Realmagick. **Battle of the Coral Sea Significance**. Retrieved February 5, 2014, from

<http://www.realmagick.com/battle-of-the-coral-sea-significance/> .

การโจมตีที่พอร์ต มอร์สบีในนิวกินี ได้รับการพิจารณาที่สำคัญโดยญี่ปุ่น เป็นความสำเร็จที่จะแยกประเทศออสเตรเลียและนิวกินีได้แล้วจะใช้เป็นเวทีในการโจมตีหมู่เกาะฟีจี-นิว แคลิโดเนีย และซามัว ญี่ปุ่นระบุว่า การโจมตีที่พอร์ตมอร์สบีเป็นปฏิบัติการ MO และแรงที่โจมตีเป็น Task Force MO

ทั้งนี้จะได้อธิบายว่า ปฏิบัติการ MO คืออะไรเพื่อให้ความหมายกระจ่างชัดเข้าไปอีกจึงสามารถอธิบายได้ดังนี้

แผนการของญี่ปุ่นสำหรับการต่อสู้ที่ถูกเรียกว่า "การดำเนินการโม" เพราะแรงที่พวกเขานำมาใช้สำหรับการโจมตีที่เรียกว่ากองเรือรบ MO

เป้าหมายของการปฏิบัติการMO:

1. แยกออสเตรเลียเพื่อให้นิวกินีสามารถนำมาใช้เป็นแพลตฟอร์มที่จะโจมตีฟีจี, นิวแคลิโดเนียและซามัว
2. ป้องกันการโจมตีในพอร์ตมอร์สบี
3. พลเอกยามาโมโตะอยากโจมตีเต็มรูปแบบบนเครื่องบินสายการบินสหรัฐในมหาสมุทรแปซิฟิกเพราะเขาเชื่อว่าสหรัฐอเมริกาจะชนะสงครามกับพวกเขา(MistuoFuchida , 1995: 89-95)

ข้อสรุปของการต่อสู้คือชัยชนะเชิงกลยุทธ์สำหรับอเมริกาและการสูญเสียทางยุทธวิธีญี่ปุ่น นี่เป็นครั้งแรกของการสกัดกั้นการรุกรานของญี่ปุ่นและเป็นครั้งแรกที่ญี่ปุ่นได้ไม่ถึงเป้าหมายของพวกเขาในสงครามโลกครั้งที่ 2 ในการต่อสู้ถ้าญี่ปุ่นได้รับชัยชนะก็จะได้นิวกินีไปครอบครอง เรื่องเหล่านี้นี้อาจจะแยกออสเตรเลียจากการสนับสนุนพันธมิตรและทำให้มันเปิดกว้างมากขึ้นจากการโจมตีของญี่ปุ่น

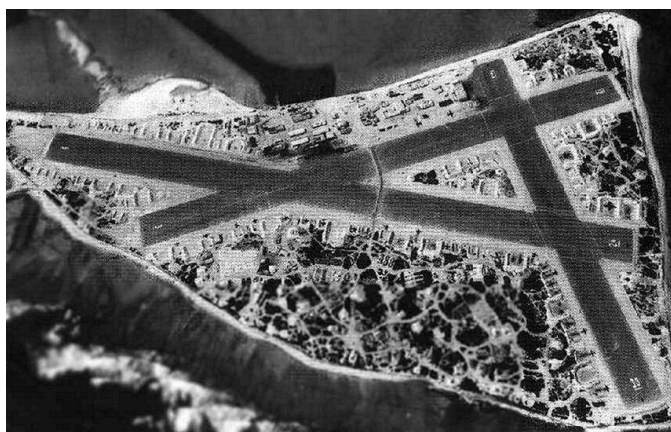
หลังจากทะเลคอรัลญี่ปุ่นอ้างและแจ้งแก่ประชาชนในญี่ปุ่นว่าประสบความสำเร็จ พวกเขาเชื่อว่าได้รับชัยชนะจากการต่อสู้เพราะความเสียหายที่กองทัพญี่ปุ่นได้กระทำต่อสายการบินของสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งยูเอสเล็กซิงตัน ซึ่งมีขนาดใหญ่มากและถือว่าเป็น 25เปอร์เซ็นต์ของความแข็งแรงของกองทัพสหรัฐอเมริกา ซึ่งเหตุการณ์ยุทธนาวีที่ทะเลคอรัลนี้ได้นำไปสู่เป้าหมายโจมตีที่แท้จริงในอีกไม่ช้า ซึ่งนั่นก็คือเกาะมิดเวย์

2.2 เข้าสู่การโจมตีมิดเวย์

ญี่ปุ่นมีแผนที่จะทำลายกองทัพเรือของสหรัฐอเมริกาให้ได้โดยการโจมตีเพียงครั้งเดียว จุดสำคัญอยู่ที่เกาะทรายแห่งหนึ่งในแปซิฟิก กึ่งกลางระหว่าง 2 ประเทศ ซึ่งนั่นก็คือ “เกาะมิดเวย์” เกาะนี้ดูเหมือนจะไม่มีอะไรในแผนที่ ดังที่กล่าวไปแล้วในช่วงต้นๆ ว่ามิดเวย์นั้นเป็นหน้าด่านทางทหารที่สำคัญของ

สหรัฐอเมริกา มันคือจุดเติมเชื้อเพลิงสำหรับเรือรบของสหรัฐอเมริกาในสงครามแปซิฟิกอีกด้วย และเป็นหนามยอกอกที่เด่นชัดสำหรับฝ่ายญี่ปุ่น

แผนการของญี่ปุ่นคือส่งกองเรือรบขนาดใหญ่เพื่อบุกโจมตีมิดเวย์ นายพลเรือนาวมุโระและกองเรือบรรทุกเครื่องบินของเขาจะโจมตีเกาะนี้เพื่อเตรียมการยกพลขึ้นบก แผนนี้มีความมุ่งหมายเพื่อรวมให้กองเรือบรรทุกเครื่องบินอเมริกันออกจากเขตระวังป้องกันที่เพิร์ลฮาร์เบอร์มาเพื่อช่วยมิดเวย์ ที่นั่นเรือบรรทุกเครื่องบินของนาวมุโระจะเข้าปะทะและทำลายเรือบรรทุกเครื่องบินอเมริกัน หรือทำให้อ่อนแอลง จากนั้นกำลังรบหลักซึ่งก็คือเรือประจัญบานที่รออยู่ระยะขอบฟ้าจะเร่งฝีจักรเข้าโจมตีและทำลายเรือบรรทุกอเมริกันด้วยอาวุธระยะไกลอันทรงอำนาจ (Robert J. Cressman, 2013)

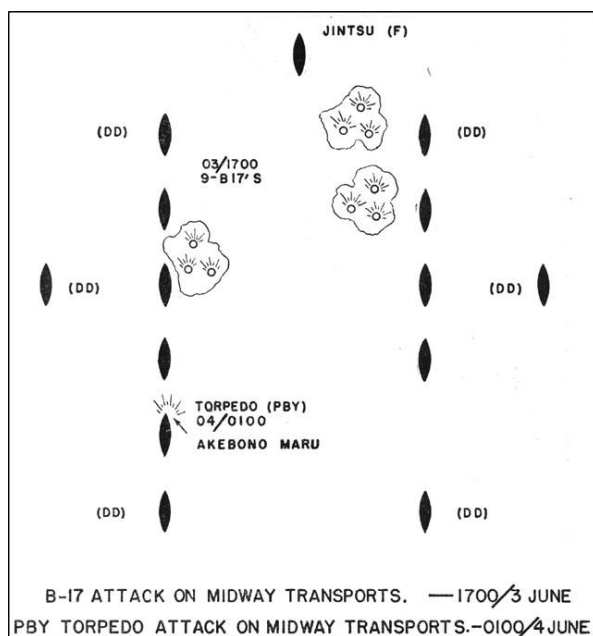
ภาพที่ 6 : เกาะมิดเวย์เมื่อมองจากด้านบน เต็มไปด้วยฐานทัพและหน้าด่านสำคัญของสหรัฐอเมริกา

ที่มา: Freeman, Paul. **Abandoned & Little-Known Airfields: Western Pacific Islands**. Retrieved February 5, 2014, from http://www.airfields-freeman.com/HI/Airfields_W_Pacific.htm .

1) การโจมตีเข้าไปในเขตศัตรู

แผนยุทธการของพลเอกยามาโมโต้นั้นขึ้นอยู่กับวิธีการเดียวกับครั้งเพิร์ลฮาร์เบอร์ คือการโจมตีโดยไม่ให้ข้าศึกรู้ตัวและเมื่อการโจมตีเริ่มขึ้น พลเอกยามาโมโตะต้องการดึงกำลังกองเรือบรรทุกเครื่องบินของสหรัฐอเมริกาให้ออกมาจากเพิร์ลฮาร์เบอร์และทำลายเสียด้วยกำลังที่มากกว่าอย่างท่วมท้น แผนดังกล่าวล้มเหลวมาแต่ต้นฝ่ายสหรัฐอเมริการู้ตัวก่อนเป็นเดือนและกองเรือบรรทุกเครื่องบินสหรัฐอเมริกาก็ไม่ได้อยู่ที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ แต่มาที่มิดเวย์แล้ว ดังนั้นในยุทธนาวีที่มิดเวย์การต่อสู้จริงๆ ฝ่ายสหรัฐอเมริกาก็ไม่เสียเปรียบเพราะนาวมุโระไม่มีเรือบรรทุกเครื่องบิน 4 ลำ การรบครั้งนี้เป็นการรบทางอากาศล้วนนับรวมกำลังทางอากาศของสหรัฐอเมริกามีบินเรือบรรทุกเครื่องบินรวมกับกำลังทางอากาศที่มิดเวย์ด้วย

ญี่ปุ่นมีเครื่องบินระยะทำการไกลกว่าอเมริกัน เรือของพวกเขามีปืนหนักที่ยิงได้ไกลเกินระยะขอบฟ้า และกองทัพญี่ปุ่นมี “ล่องแลนส์” เป็นตอร์ปิโดที่น่าเกรงขามที่สุดในโลก ญี่ปุ่นแก้ปัญหาหนึ่งของตอร์ปิโดที่เรื่อร้งมานาน นั่นคือฟองอากาศ (Robert J. Cressman, 2009)

ภาพที่ 7 : แผนภาพเรือยิงตอร์ปิโดของกองทัพญี่ปุ่น

ที่มา: Hansen, Holly. **Belle Geddes Midway Dioramas**. Retrieved February 5, 2014, from

<http://www.flightjournal.com/blog/2012/04/03/belle-geddes> .

ตอร์ปิโดทั่วไปในยุคนั้นขับเคลื่อนด้วยกำลังจากถังที่อัดอากาศไว้เต็มที แต่เครื่องยนต์ของมันใช้ออกซิเจนในอากาศเพียงร้อยละ 21 เท่านั้น อากาศที่เหลืออยู่จึงถูกระบายออกเป็นพรายฟอง ซึ่งเปิดเผยตำแหน่งของตอร์ปิโด ตอร์ปิโดล่องแลนส์ของญี่ปุ่นมีถังสำหรับออกซิเจนส่วนๆ ซึ่งจะดูดเผาผลาญหมดโดยไม่ปล่อยอากาศออกมา และมันขับเคลื่อนตอร์ปิโดไปสู่ข้าศึกที่ไม่รู้ตัวได้ไกลถึง 40 กิโลเมตร

การสู้รบที่เกาะมิดเวย์นั้นดำเนินการโดยกองบินพิฆาตที่บัญชาการโดยนายพลเรือนาอูโม เมื่อญี่ปุ่นมีเทคโนโลยีและกองกำลังที่เหนือกว่าแล้ว กองทัพเรือญี่ปุ่นจึงไม่กลัวข้าศึก โดยเฉพาะอเมริกันที่เสียเรือประจัญบานส่วนใหญ่ของตนที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ แม่ทัพเรืออเมริกันที่คาดว่าจะได้รับกับญี่ปุ่นโดยมีเรือบรรทุกเครื่องบินเพียงไม่กี่ลำคือ แฟรงค์ แจ็ค เฟลท์เชอร์ ขณะที่กองเรือญี่ปุ่นมุ่งหน้าสู่มิดเวย์ นายพลเรือนาอูโมมั่นใจในชัยชนะเป็นอย่างมาก ดูเหมือนว่าการรบที่มิดเวย์จะถูกสรุปไว้ล่วงหน้าโดยได้นาอูโม และเฟลท์เชอร์ไม่มีทางชนะได้เลย ตอนที่นายพลเรือเฟลท์เชอร์ได้รับมอบหมายให้สู้รบกับญี่ปุ่น เขาไม่มีเรือแม้แต่

ล็กลำเดี่ยว เรือบรรทุกเครื่องบินของเขา US เซสตันอร์คทาวน์ ได้รับความเสียหายอย่างหนักจากการโจมตีของญี่ปุ่นในการยุทธ์ที่ทะเลคอรัลเมื่อ 3 สัปดาห์ก่อนหน้านั้น ตัวเรือยอร์คทาวน์ทะเลและน้ำเข้าเรืออย่างรวดเร็ว แต่จุดควบคุมความเสียหายของเรือทำหน้าที่ได้อย่างรวดเร็ว ลูกเรือของเฟลิตเซอร์เชี่ยวชาญเรื่องควบคุมความเสียหายที่ค่อนข้างจะแตกต่างจากฝ่ายญี่ปุ่น (Mitsuo Fuchida, 1995: 99-108) แสดงถึงความมีสมรรถภาพในการรับมือและป้องกันความเสียหายจากศัตรูของกองทัพอเมริกันได้อย่างดีเยี่ยม แต่กระนั้นเองเหตุการณ์ความเสียหายดังกล่าวยังแสดงถึงความล้มเหลวในด้านเทคโนโลยีและความสามารถของกองทัพญี่ปุ่น ซึ่งมีการพัฒนารูปแบบอาวุธและการโจมตีใหม่ โดยหวังได้รับชัยชนะที่มีประสิทธิผลมากที่สุด ความปราชัยของกองทัพสหรัฐอเมริกา ที่จะนำมาซึ่งการครอบครองเอเชียแปซิฟิกนั้นจะมีความง่ายดายมากยิ่งขึ้น หากกองทัพญี่ปุ่นสามารถกำจัดเสี้ยนหนามอันใหญ่หลวงนี้ไปได้ ผลของการปะทะในครั้งนี้จึงขึ้นอยู่กับไหวพริบและกลวิธีอันชาญฉลาดของนายพลเรือนาอุมิเท่านั้น

2) การโจมตีระลอกแรก

ก่อนจะมีการโจมตีมิโดเวย์กองทัพญี่ปุ่นทราบดีว่าการต่อสู้ที่อยู่ในระยะไกลจากญี่ปุ่นขนาดนั้นต้องเป็นปัญหาอย่างยิ่ง แต่กองเรือผสมของญี่ปุ่นเห็นว่าโอกาสที่จะล่อกองเรือบรรทุกเครื่องบินของสหรัฐอเมริกามาติดกับดักนั้นจะคุ้มค่าต่อการเสี่ยงมากกว่า การทิ้งระเบิดคูริตเติลก็ยังคงเป็นปัญหาถกเถียงกันอยู่เพราะสร้างความเสียหายให้กับญี่ปุ่นได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น และที่เรือบรรทุกเครื่องบินไม่ถูกจมไปก็นับว่าเคราะห์ดีอยู่ แผนสลัดชับซ็อนแต่นักแน่น เรือบรรทุกเครื่องบิน 4 ลำ จะเป็นกำลังหลักที่จะทำการเข้าโจมตีมิโดเวย์ โดยมีกองเรือผิวน้ำที่เข้มแข็งเป็นกองเรือสนับสนุน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างแน่นอน จำเป็นต้องโจมตีเกาะอาลิวเซียน ซึ่งห่างออกไปทางเหนือประมาณ 1,500 ไมล์ และตรวจการณ์กองเรือสหรัฐอเมริกา ในกรณีที่สหรัฐอเมริกาจะโจมตีหมู่เกาะคูริลทางเหนือของญี่ปุ่น

กองกำลังนี้ประกอบไปด้วยเครื่องบินเบา 2 ลำ และกองเรือคุ้มกัน ประกอบด้วยเรือประจัญบาน 3 ลำ โดยจะอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะอาลิวเซียน แผนนี้กำหนดให้มีการเข้ายึดครองมิโดเวย์อย่างรวดเร็วเพื่อเป็นฐานของเครื่องบินตรวจการณ์ ดังนั้นยามาโมโด้จึงสั่งให้เรือบรรทุกเครื่องบินทะเล 2 ลำ คุ้มกันเรือผิวน้ำที่สนับสนุนกองเรือหลักที่จะโจมตีมิโดเวย์ อย่างไรก็ตามมีข้อบกพร่อง 2 ประการที่สำคัญมากในแผนการนี้ คือ

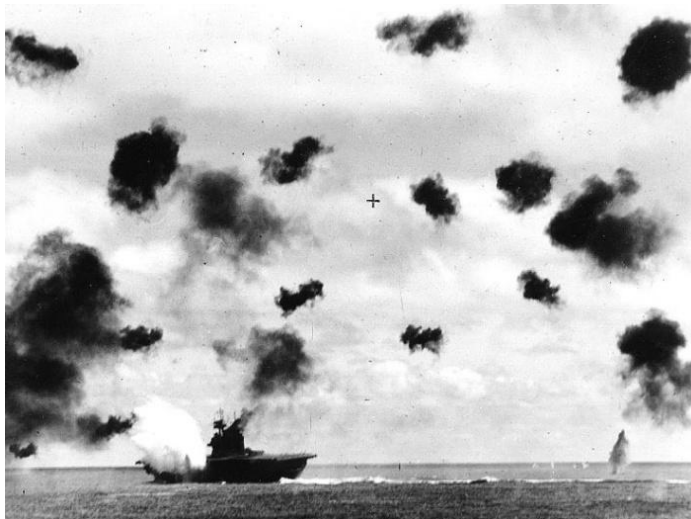
1. การบุกโจมตีจะต้องทำโดยที่ข้าศึกไม่รู้ตัว ซึ่งเป็นการยากลำบากมากในการเคลื่อนกองทัพญี่ปุ่นที่จะต้องไปโดยไม่มีช่องโหว่ในเรื่องของการสื่อสาร และการโจมตีด้วยอาวุธจะต้องไม่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของกองทัพเรือได้อย่างชัดเจน

2. ญี่ปุ่นขาดข่าวกรองที่แน่นอน ไม่ทราบจำนวนและตำแหน่งที่แท้จริงของกองเรือ

สหรัฐอเมริกา(MitsuoFuchida, 1995)

จากข้อบกพร่องดังกล่าว ในประการที่ 2 นับได้ว่าเป็นข้อบกพร่องในแผนการของญี่ปุ่นอย่างร้ายแรงมาก เป็นข้อผิดพลาดที่มาจากการสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพของกองทัพญี่ปุ่น ซึ่งนาวาโท โรสพอร์ส คือหน่วยถอดรหัส เขาเป็นวีรบุรุษผู้ปิดทองหลังพระในสงครามแปซิฟิก เป็นเวลาหลายเดือนที่หน่วยของโรสพอร์สต้องทำงานอย่างหนักเพื่อเฝ้าตรวจการสื่อสารทางวิทยุของญี่ปุ่น นักคณิตศาสตร์ของเขาเจาะรหัสบางส่วนของกองทัพเรือญี่ปุ่น และอ่านข้อความแต่ละข้อความ ได้ร้อยละสิบห้าที่มีรหัสชื่อว่า AF (Kennedy Hackman, 2013) โรสพอร์สสงสัยว่ามันหมายถึงมิดเวย์ แต่เขาไม่สนใจเขาจึงวางกับดักเพื่อหาคำตอบจากพวกญี่ปุ่นโดยตรง

บัดนี้ เฟลิตเซอร์รู้แล้วว่าญี่ปุ่นจะเข้าโจมตีบริเวณไหน เขาจึงสามารถเคลื่อนกำลังเพื่อซุ่มโจมตีได้อย่างรวดเร็ว เฟลิตเซอร์มุ่งไปยังจุดหนึ่งในมหาสมุทรแปซิฟิกประมาณ 600 กิโลเมตรทางตะวันออกเฉียงเหนือของมิดเวย์ ซึ่งฝ่ายอเมริกันตั้งชื่อว่า “พ้อยต์ลัก” (Point Luck) มิดเวย์มีกองตรวจการซึ่งมีถังน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดใหญ่ช่วยให้มีระยะทำการเพิ่มขึ้นเพื่อช่วยในการค้นหากองเรือของนาอูโม เมื่อเฟลิตเซอร์รู้ว่าญี่ปุ่นจะเริ่มแผนตรงไหน ขั้นตอนของเขาก็คือจะชะลอการโจมตีกองเรือของนาอูโม จนกว่าเครื่องบินญี่ปุ่นโจมตีมิดเวย์เสียก่อน มิดเวย์ทำให้เฟลิตเซอร์ได้เปรียบอย่างมาก เกาะนี้กลายเป็นเหมือนเรือบรรทุกเครื่องบินลำที่ 4 ของเขา จากนั้นจะได้เริ่มการโจมตีระลอกแรกกับกองทัพเรือญี่ปุ่นในความลับยิ่งยวด ฝ่ายอเมริกันเพิ่มกำลังรบโจมตีที่มิดเวย์ด้วยเครื่องบินอีกเกือบ 100 เครื่อง กับดักถูกวางไว้แล้ว เวลา 4.30 น. ของวันที่ 4 มิถุนายน กองเรือของนาอูโมเข้าถึงระยะโจมตีของเกาะมิดเวย์ เพื่อความมั่นใจว่าปัจจัยในการเข้าจู่โจม เขาจึงส่งหมอบินตรวจการเล็กๆ ออกไปค้นหากองเรือข้าศึก นาอูโมส่งเครื่องบินตรวจการเพียง 7 เครื่องเพื่อค้นหาในพื้นที่เกือบครึ่งล้านตารางกิโลเมตรในมหาสมุทรเปิด แน่แน่นอนว่าเครื่องบินตรวจการของญี่ปุ่นไม่สามารถตรวจพบเรือบรรทุกเครื่องบินที่รออยู่ (Mitsuo Fuchida, 1995: 134-139)

ภาพที่ 8 : เรือยอร์คทาวน์ภายใต้การโจมตี

ที่มา: Hill, Spyglass. **The Battle of Midway**. Retrieved June 27, 2013, from

<http://www.molossia.org/milacademy/index.html> .

การตรวจการของนาอูโมทำให้เสียเวลาอันมีค่าในการรบ ซึ่งทุกนาทีมีความสำคัญ เฟลิตเซอร์มีเครื่องบินตรวจการมากกว่านาอูโมถึง 4 เท่า และมีระยะการควบคุมพื้นที่มากกว่าญี่ปุ่นถึง 5 เท่า แผนการค้นหาของเฟลิตเซอร์จึงบรรลุผล เวลา 5.30 น. ของวันที่ 4 มิถุนายน เรือบรรทุกของนาอูโมถูกตรวจพบโดยเครื่องบินตรวจการของสหรัฐอเมริกา ฝ่ายอเมริกาจึงรู้ว่าเรือโจมตีของเรือบรรทุกเครื่องบินของญี่ปุ่นจะเข้าถึงเขตค้นหาด้วยเรดาร์ของมิดเวย์ สถานการณ์พลิกผันอย่างไม่น่าเชื่อ กองบินอเมริกันส่วนใหญ่ไม่ได้ปะทะกับกองทัพญี่ปุ่น แต่มุ่งสู่กองเรือบรรทุกเครื่องบินญี่ปุ่น ดังนั้นฝ่ายซุ่มโจมตีจึงกลายเป็นฝ่ายถูกโจมตีเสียเอง เนื่องจากนักบินอเมริกันยังมีมือใหม่ เทียบฝีมือไม่ได้กับนักบินอันโชนของญี่ปุ่น เครื่องบินขับไล่ญี่ปุ่นจึงได้ยิงเครื่องบินตอร์ปิโดของอเมริกันตกจนเหลือเพียง 3 ลำเท่านั้น ไม่มีตอร์ปิโดลูกใดโดนเข้าสำหรับนาอูโมดูเหมือนว่าสหรัฐอเมริกาจะพ่ายแพ้อย่างง่ายดาย (Mitsuo Fuchida, 1995: 140)

การสูญเสียของญี่ปุ่นในการโจมตีครั้งแรกเป็นคลื่นลูกที่เล็กน้อย เครื่องบินทิ้งระเบิดสามระดับและเครื่องบินทิ้งระเบิดดำน้ำหนึ่งถูกยิงด้วยปืนต่อสู้อากาศยานของข้าศึกและมีเพียงสองนักสู้ที่ล้มเหลวที่จะกลับมา ซึ่งจะนำไปสู่เหตุการณ์การดำเนินการโจมตีมิดเวย์อีกครั้งหนึ่ง

ภาพที่ 9 : มุมมองทางอากาศของหมู่เกาะมิดเวย์และสถานีนายเรืออากาศมิถุนายน 1942 ที่น่าสนใจสถานีอากาศเป็นสองคอมเพล็กซ์รันเวย์แตกต่างกันในสองเกาะที่แตกต่างกัน แต่ก็ยังถือว่าเป็นสถานีอากาศหนึ่ง

ที่มา: Chen, Peter C. **World War II Database**. Retrieved February 5, 2014,

from http://ww2db.com/image.php?image_id=14868.

3) การจู่โจมที่มิดเวย์

สัญญาณเตือนภัยทางอากาศดังทั่วฐานทัพมิดเวย์ ผู้บินญี่ปุ่นฝ่าด่านเข้ามาได้อย่างสะดวก เข้าถึงตัวฐานทัพท่ามกลางการยิงต่อสู้ของปืนต่อสู้อากาศยานทุกขนาดที่มิดเวย์มีอยู่ ผู้บินญี่ปุ่นแยกย้ายกันเข้าโจมตีทิ้งระเบิดทำลายสนามบิน ป้อมปืนชายฝั่ง สถานีสื่อสารและเป้าหมายสำคัญ เครื่องซีโร โจนบลิงเกรดลานจอดเครื่องบินสหรัฐอเมริกาทั้งเครื่องขับไล่ P40 และ B17 ถูกทำลายบนลานจอดนั่นเอง ฐานทัพมิดเวย์เสียหายอย่างหนักแต่เครื่องตรวจการของญี่ปุ่นตรวจพบว่าสนามบินมิดเวย์แม้จะถูกทำลายมากแต่ยังสามารถใช้งานได้ เครื่องบินส่วนหนึ่งถูกทำลายมากเท่าที่ตรวจพบแต่ญี่ปุ่นไม่ทราบว่ามีเครื่องบินที่เหลืออยู่ที่ใดอีกบ้าง มิดเวย์แม้จะเสียหายแต่ก็อยู่ในฐานะที่ยังเป็นอันตรายต่อกองเรือญี่ปุ่นจึงจำเป็นต้องโจมตีอีกครั้ง (Thaddeus Tuleja, 1960: 74-75)

เสนาธิการของนาอูโมลงความเห็นตามรายงานของเครื่องบินตรวจการของเรืออะคาทิกว่ามิดเวย์ยังเป็นอันตรายอยู่ นาอูโมก็เห็นด้วยเขาจึงสั่งให้โจมตีมิดเวย์อีกครั้งตั้งนั้นในขณะที่เครื่องบินที่โจมตีมิดเวย์ระลอกแรกกำลังเดินทางกลับเรือ นาอูโมสั่งให้เอาเครื่องบินสำรองที่เตรียมไว้ออกโจมตี แต่เครื่องบินสำรองที่เขาเตรียมไว้นั้นได้ติดตั้งตอร์ปิโดไว้แล้วเพื่อเตรียมการโจมตีเรือบรรทุกเครื่องบินอเมริกันที่อาจโผล่มาซึ่งเขาไม่รู้ว่าอยู่ที่ไหน เป็นความรอบคอบที่พลเอกยามาโมโตะได้สั่งการเขาไว้ แผนเดิมนั้นญี่ปุ่นคิดว่าฝ่ายสหรัฐอเมริกาก็จะต้องส่งกองเรือออกมาได้และช่วยป้องกันมิดเวย์จึงมีการเตรียมเครื่องบินตอร์ปิโดไว้

ด้วยความเสี่ยงอย่างยิ่งนาถุโมได้ออกคำสั่งให้ปลดคอร์ปีโดออกและติดตั้งระเบิดแทนซึ่งต้องใช้เวลามากพอสมควร การเสี่ยงอย่างยิ่งในครั้งนี้น่าจะนำหายนะมาสู่เขาและกองเรือ (Thaddeus Tuleja, 1960: 76)

ภาพที่ 10 : กองทัพญี่ปุ่นเข้าโจมตีเกาะมิดเวย์ทางด้านตะวันออก

ที่มา: Hansen, Holly. **Belle Geddes Midway Dioramas**. Retrieved February 5, 2014, from

<http://www.flightjournal.com/blog/2012/04/03/belle-geddes> .

การโจมตีของนาถุโมต่อมิดเวย์ไม่เป็นไปตามแผน เครื่องบินทิ้งระเบิดของเขาควรจะทำลายแนวตั้งรับบนเกาะเพื่อเตรียมการยกพลขึ้นบก แต่สหรัฐอเมริการอพวกเขาอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่อฝูงเครื่องบินทิ้งระเบิดของญี่ปุ่นทำการโจมตี พวกเขาสูญเสียอย่างหนักจากการยิงของปืนต่อสู้อากาศยานบนเกาะมิดเวย์ และเช่นเดียวกับที่เพิร์ลฮาร์เบอร์กำลังรบของนาถุโมไม่สมบูรณ์ พวกเขาไม่สามารถทำลายการตั้งรับบนเกาะมิดเวย์ได้ นาถุโมไม่สั่งติดลูกระเบิดทำลายรันเวย์ให้ไปกับเครื่องบินเพื่อโจมตีมิดเวย์อีกครั้ง

เมื่อเขาได้รับข่าวที่น่าตกใจทางวิทยุ เครื่องบินตรวจการเครื่องหนึ่งพบเรือบรรทุกเครื่องบินอเมริกันห่างออกไปเพียง 400 กิโลเมตร นาถุโมไม่เข้าใจ เขาคิดว่าเรือบรรทุกเครื่องบินอเมริกันยังคงอยู่ที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ จึงมาเป็นไปตามแผน

บัดนี้นาถุโมต้องปล่อยมิดเวย์และโจมตีเรือบรรทุกเครื่องบินของข้าศึกก่อนที่มันจะโจมตีเขา และนั่นหมายความว่าเขาต้องตัดสินใจลำบาก เขาอาจโจมตีเรือบรรทุกเครื่องบินของอเมริกันได้ทันที แต่เครื่องบินส่วนใหญ่ของเขาติดอาวุธผิดประเภท หรืออาจจะสั่งให้เปลี่ยนไปติดคอร์ปีโดซึ่งเป็นอาวุธที่เหมาะสมสำหรับโจมตีเรือบรรทุกเครื่องบิน แต่อาจต้องใช้เวลาอย่างน้อย 60 นาที ซึ่งเขาไม่มีเวลามากขนาดนั้น นาถุโมทำตามระเบียบมาตรฐานและสั่งให้ถอดลูกระเบิดออกจากเครื่องบินแล้วติดคอร์ปีโดเข้าไปแทน นี่คือการตัดสินใจที่ผิดพลาด และเสียงข้างกองลูกระเบิดบนเรือบรรทุกเครื่องบินแต่ละลำของนาถุโมยังมีถึงเชื้อเพลิง

อากาศยานที่มีความไวสูงอีกครั้งผ่านลิตร์ ตอนที่นาอูโมส่งเครื่องบินทิ้งระเบิดขึ้นสู่อากาศได้ทั้งหมด เขา นั่งอยู่บนลูกระเบิดลอยน้ำขณะที่เขาเตรียมนำเครื่องบินขึ้นสู่อากาศฟ้าเรือ เครื่องโจมตีของเฟลท์เซอร์ก็เข้าหาจากทางทิศตะวันออก มันไม่ควรจะมีเวลาที่แยกว่านี้

สำหรับนาอูโมที่จะถูกโจมตี บัดนี้เขาต้องการใช้ดาต้าบินสำหรับส่งเครื่องบินคุ้มครองกองเรือของเขา เครื่องบินทิ้งระเบิดที่คิดอาวุธเต็มที่จะจอดอยู่ในดาต้าโรงเก็บ นี่คือนี่ที่เฟลท์เซอร์ต้องการพอดี ถึงคราวที่ฝ่ายสหรัฐอเมริกาจะได้โจมตีบ้างแล้ว หากเครื่องบินของเฟลท์เซอร์ได้ทิ้งระเบิดสักลูกบนเรือของนาอูโม ซึ่งที่ดาต้าโรงเก็บนั้นเต็มไปด้วยเชื้อเพลิง เขาอาจจะระเบิดเรือของนาอูโมได้เป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย แต่ขณะที่เครื่องบินทิ้งระเบิดของเฟลท์เซอร์เข้าหากองเรือของนาอูโม พวกมันบินแยกจากฝูงบินขับไล่คุ้มกันและไร้การป้องกันโดยสิ้นเชิง พวกเขาเริ่มการโจมตีโดยไม่ถูกขัดขวาง และกลายเป็นเป้าหมายของเครื่องบินขับไล่ญี่ปุ่น ฝ่ายอเมริกันสูญเสียความได้เปรียบของตนไปแล้ว บัดนี้ถึงคราวที่นาอูโมจะโจมตีบ้าง

เรือของนาอูโมเลี้ยวเข้าหาลม และเตรียมส่งเครื่องบินโจมตีขึ้น สิ่งที่เขาต้องการคือเวลา 45 นาที ที่จะนำเครื่องบินออกจากโรงเก็บและขึ้นสู่อากาศ 90 นาทีหลังจากส่งฝูงบินตอร์ปิโดชะตาขาดขึ้นไป นายพลเรือเฟลท์เซอร์ก็ส่งคลื่นโจมตีระลอกที่สอง นำโดยเครื่องบินทิ้งระเบิด 17 เครื่อง แต่ละเครื่องติดลูกระเบิด 1000 ปอนด์ 1 ลูก คราวนี้เฟลท์เซอร์ให้ฝูงบินขับไล่ประกบฝูงบินทิ้งระเบิดเพื่อให้ความคุ้มกัน ขณะที่ไวลด์แคท 6 เครื่องเข้าใกล้กองเรือญี่ปุ่น พวกเขาถูกโจมตีด้วย ซีโร 20 เครื่องของนาอูโม ดูเหมือนเครื่องบินขับไล่ของอเมริกันจะถูกสังหารหมู่ แต่ซีโรจอมพลังก็ยังมีจุดอ่อน ใช้น้ำมันบนถังเชื้อเพลิงของญี่ปุ่นคือระเบิดแรงสูง หากถูกยิงนัดเดียวอาจทำให้เครื่องบินตกได้

ฝ่ายอเมริกันมีปรัชญาที่แตกต่างกันมาก เครื่องบินขับไล่ของพวกเขาถูกออกแบบมาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก มันหุ้มเกราะหนัก และมีเครื่องมือต่างๆ ที่ช่วยปกป้องนักบิน ถึงเชื้อเพลิงของมันภายในบูด้วยอุจจาระ เมื่อถึงช่วงลงอุจจาระในจะยุบลงมาแนบสนิทกับเชื้อเพลิงทำให้ไม่มีไอระเหยงเกิดขึ้นภายในถัง สิ่งนี้ช่วยให้ถังเชื้อเพลิงอเมริกันระเบิดได้ยากกว่าถังเชื้อเพลิงของญี่ปุ่นพวกที่ใช้ประโยชน์จากการได้เปรียบนี้ในการยุทธที่มีดเวทย์คือผู้บังคับฝูงนาวาขับไล่จิมมี่ แทรซ ในการรบติดพันหรือกองเรือบรรทุกเครื่องบินของญี่ปุ่น ซีโรหลายเครื่องพยายามจะเก็บไวลด์แคทของอเมริกันให้ได้หลายเครื่อง แต่เขาใช้ยุทธวิธีที่จะทำให้นักบินญี่ปุ่นหลงกล แทรซสั่งให้เครื่องบินของเขาแยกหมู่เป็นคู่ห่างกัน ไวลด์แคทครึ่งหนึ่งทำหน้าที่เป็นเหยื่อปล่อยให้ซีโรของญี่ปุ่นเข้าต่อท้ายและระดมยิง ที่นี้นักบินอเมริกันจะเลี้ยวเข้าหากัน จากนั้นพวกเขาจะวกกลับเข้ามาอีกทาง การเลี้ยวเช่นนี้จะทำให้ซีโรเข้าสู่ศูนย์ปืนของไวลด์แคทอีกครั้งหนึ่งทันที มันทำให้นักบินซีโรถึงกับต้องตะลึง ไม่กี่นาทีหลังจากนั้นกองอากาศอเมริกันได้ให้บทเรียนอันขมขื่นแก่นักบินญี่ปุ่น พวกเขาทำลายซีโรได้ 4 เครื่อง และหลอกล่อฝูงอื่นๆ ให้ห่างจากฝูงบินดำทิ้งระเบิดของ

อเมริกัน บัดนี้ฝูงบินทิ้งระเบิดของเฟล็ตเซอร์โจมตีกองเรือของนาอุมได้อย่างสะดวก นักบินอเมริกันใช้งานเครื่องบินของตนจนถึงขีดสุด พวกมันส่งเสียงครวญครางขณะดำดิ่งสู่เรือบรรทุกเครื่องบินของนาอุมด้วยมุมที่ชันมาก

นาอุมไม่ได้แ่่มองการโจมตีอย่างช่วยอะไรไม่ได้ ลูกระเบิด 4 ลูกตกลงบนเรือบรรทุกเครื่องบินลำแรก เรือคากะ สะพานเรือถูกระเบิดและต้องออกจากการรบภายในไม่กี่นาที จากนั้นใน 1 นาทีต่อมา เรือโซริวก็ถูกระเบิด เรือธงของนาอุม เรืออากาศิก และเรือบรรทุกเครื่องบินอีกลำหนึ่งที่ยังรอดและพยายามจะหนี ขณะที่นาอุมพยายามหนี เครื่องบินทิ้งระเบิดแบบคอนเทรช 3 เครื่องไล่ตามมาข้างหลัง นำโดยเสื่ออากาศชื่อ เอ็กซ์ เบส ขณะที่นาอุมกำลังมองซากเรือคากะและโซริวที่ถูกไฟไหม้ เบสและลูกหมูกี่ลงมือโจมตี ระเบิดลูกแรกพลาดไปเพียงไม่กี่เมตรจากนั้นเบสก็ปล่อยระเบิดของเขา ระเบิดของเบสตกลงไปในโรงเก็บของนาอุม ซึ่งอัดแน่นไปด้วยเครื่องบิน ระเบิด และเชื้อเพลิงแรงสูง ภายใน 5 นาทีเรือบรรทุกเครื่องบิน 3 ลำของนาอุมกลายเป็นซากลูกไฟใหม่ นาอุมจึงจำเป็นต้องสละเรือและย้ายเรือธงไปที่เรือลาดตระเวนลำหนึ่ง แต่ในใจของเขา เขายังอยู่ที่เดิมเผชิญหน้ากับศัตรูของเขาในแผนการรบเดียวกัน (MitsuoFuchida, 2002: 165-186)

จากเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดความที่ญี่ปุ่นมีความชะล่าใจทางฝ่ายสหรัฐอเมริกาเกินไป และเรื่องของยุทธโศภรณ์ของสหรัฐอเมริกามีความทันสมัยและคำนึงถึงความปลอดภัยมากกว่าของฝ่ายญี่ปุ่น ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้กองเรือของนาอุมได้รับความเสียหายอย่างหนัก ซึ่งจะนำไปสู่หายนะในสงครามอีกในไม่ช้า

2.3 ฉากสุดท้ายของการโจมตี

1) เหตุการณ์พลิกผันทางยุทธนาวี

นับแต่การเริ่มโจมตีตั้งแต่บ่ายวันที่ 3 มิถุนายน 1942 และตลอดเช้าของวันที่ 4 มิถุนายน 1942 กองบินทั้งทหารบก และนาวิ ไม่ได้ก่อความเสียหายแก่กองเรือญี่ปุ่นได้เลย ครั้งนี้ก็เช่นกัน ฝูงบินทิ้งระเบิดที่ 3 จากเรือฮอร์ค ทาวน์ซึ่งมีนาวาโทแมคเคลลี่เป็นผู้บังคับฝูง ฝูงบินตอร์ปิโดที่ 3 จากเรือฮอร์คทาวน์ มีนาวาโทแลนซ์ แมคเวสตี เป็นผู้บังคับฝูง โดยการคุ้มกันโดยฝูงบินขับไล่ที่ 3 จากเรือฮอร์เน็ต มีนาวาโท จอห์นแท็ค เป็นผู้บังคับฝูง ทั้ง 3 ฝูงขาดการประสานงานกัน ทำอะไรกองเรือญี่ปุ่นไม่ได้เลย การโจมตีไร้ผล อเมริกันกลับไปด้วยความสูญเสียหนัก แต่เหมือนโชคชะตาจะบันดาล การโจมตีที่ญี่ปุ่นคิดว่ายุติลงแล้ว ปรากฏว่าฝูงบินทิ้งระเบิดที่ 6 จากเอ็นเตอร์ไพรส์ เพิ่งเดินทางมาถึง นาวาโท แวก แมคคาธิ กำลังหลงทางและพยายามติดต่อฝูงต่างๆ ที่กระจัดกระจายกันมารวมกันเพื่อหาทางกลับเรือ ความบังเอิญอย่างเหลือเชื่อเขาตรวจพบเรือ

พิฆาตญี่ปุ่นกำลังเดินทาง จึงบินระยะสูงระดมยิงตามไป และจริงดังคาดเขาพบกองเรือของนาอุมิที่เต็มไปด้วยเครื่องบินที่กำลังจะขึ้นเต็มคาบฟ้า ญี่ปุ่นจึงถูกโจมตีจากฝูงบินนาวิสหรืออเมริกา

นาอุมิเหลือเรือบรรทุกเครื่องบินเพียงลำเดียวคืออิริว แต่มันยังมีกำลังโจมตีอันทรงอำนาจ และเป็นครั้งแรกในวันนั้นที่นาอุมิมีโอกาสโจมตีเรือบรรทุกของอเมริกัน เครื่องบินตรวจการของเขาพบเรือของเฟลิตเซอร์ คือเรือยอร์คทาวน์ นาอุมิไม่ลังเล เรืออิริวเข้าโจมตี เมื่อนักบินของเขาเข้ามาถึงเรือยอร์คทาวน์ พวกเขาก็เผชิญกับท่ากระสุนปืนต่อสู้อากาศยาน เครื่องบินดำทิ้งระเบิด 13 จาก 18 เครื่องถูกยิงทิ้งตก แต่นักบินที่เหลือก็ได้แสดงทักษะอันยอดเยี่ยม พวกเขาหลุดเข้ามาแล้วทิ้งระเบิดเข้าสู่เรือยอร์คทาวน์อีก 3 ลูกเข้าอย่างจัง เรือของเฟลิตเซอร์ไฟไหม้ควันโขมง ดูเหมือนว่ากำลังจะสูญเสียชีวิตทั้งหมด แต่อเมริกัน ไม่ยอมทิ้งเรือโดยที่ไม่มีการตอบโต้โดยเด็ดขาด จากนั้นลูกเรือของเฟลิตเซอร์ดับไฟที่ไหม้เรือด้วยสารเคมีอย่างง่าย ๆ คาร์บอนไดออกไซด์กลายเป็นส่วนสำคัญของการยุทธ์ที่มิดเวย์

ระเบิดลูกเดียวกันทำลายเรือของนาอุมิ เรือของเฟลิตเซอร์โดยระเบิด 3 ลูกและดูเหมือนว่าจะรอดเมื่อเชื่อว่าจมเรือยอร์คทาวน์ได้แล้ว นาอุมิจึงหันความสนใจไปยังเรือบรรทุกเครื่องบินอเมริกันอีก 2 ลำ แต่เขาค่อยๆ ขาดแคลนเครื่องบิน ผู้บังคับฝูงบินนี้เป็นสุดยอดของผู้บังคับฝูงบินของนาอุมิ โจอิชิ โทโมนากะ เครื่องบินดอร์ปีโดของเขาถูกยิงด้วยปืนกลเหนือมิดเวย์ และเพิ่งถูกอุดปะรูกระสุน โทโมนากะนำฝูงบินของเขาตรงเข้าสู่เรือยอร์คทาวน์ เมื่อเรือยอร์คทาวน์ดูไม่เสียหาย โทโมนากะจึงคิดว่าเป็นเรือบรรทุกเครื่องบินลำอื่น จึงเข้าทำการโจมตี แต่ทันใดนั้นเครื่องบินขับไล่อเมริกันก็ปรากฏตัวขึ้น จิมมี่ แทรซในเครื่องไวลด์แคทของเขาเข้าระดมยิงโทโมนากะด้วยปืนกล แต่โทโมนากะบังคับเครื่องบินที่กำลังลุกไหม้ของเขาจนได้ระดับและปล่อยดอร์ปีโด จากนั้นเครื่องของเขาก็ตกห่างจากเรือเพียงไม่กี่เมตร

ดอร์ปีโดของโทโมนากะพลาดเป้าหมายไป แต่อีก 2 ลูกพุ่งเข้าชนกับเรือยอร์คทาวน์ ทำให้มันจอดตายอยู่ในน้ำ นักบินญี่ปุ่นเชื่อว่าพวกเขาจมเรือบรรทุกเครื่องบินลำที่ 2 ทำให้นาอุมิคิดว่าเข้าศึกเหลือเรือบรรทุกเครื่องบินอีกแค่ลำเดียว แต่ในความเป็นจริงญี่ปุ่นเสียชีวิตดอร์ปีโดอันมีค่าไปกับเรือที่กำลังจะตาย เป็นความผิดพลาดที่ส่งผลร้ายแรงต่อนาอุมิ

บ่ายวันที่ 4 มิถุนายน 1942 นายพลเรือเฟลิตเซอร์จำเป็นต่อสละเรือยอร์คทาวน์ แต่ยังมีไฟโบสุดท้ายให้เล่นก่อนสละเรือ เฟลิตเซอร์ส่งเครื่องบินตรวจการฝูงสุดท้ายออกไปหาเรือบรรทุกเครื่องบินลำสุดท้ายของนาอุมิ เป็นเวลา 3 ชั่วโมงที่เครื่องบินอเมริกันค้นหาไปทั่วมหาสมุทร ก่อนที่พวกเขาจะเริ่มหมดเชื้อเพลิงและต้องกลับเรือ ทันใดนั้นนักบินคนหนึ่งที่โชคดีที่เข้าพบเรืออิริว นี่คือสัญญาณที่อเมริกันจะส่งฝูงบินทิ้งระเบิด เป็นอีกครั้งหนึ่งที่พวกเขาพบเรือของนาอุมิตอนที่มันทันได้ระวางตัว

ด้วยความหิวหลังจากการรบบมาถึง 12 ชั่วโมง นักบินกำลังรับประทานมื่อเย็นกัน เรือสิริวิเลี้ยวอย่างรุนแรงเพื่อหลบหลีกการโจมตี แต่ก็ไม่มีประโยชน์ ลูกกระเบิดอเมริกัน 4 ลูก พบเป้าของมันและทำลายเรือบรรทุกเครื่องบินลำสุดท้ายของนาอูโม

ทั้งนักบินและช่างอากาศ พวกเขาหาคนมาแทนที่คนเหล่านี้ไม่ได้เลย เพราะว่าพวกเขาเชี่ยวชาญในด้านนี้มากๆ ทหารเรือของนาอูโมเสียชีวิต 4,800 นาย เครื่องบินอันมีค่า 245 เครื่องถูกทำลายไปด้วย (MitsuoFuchida, 1995: 195-206)

เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่พลิกผันทางยุทธนาวีที่สุด เนื่องจากกองทัพญี่ปุ่นคาดไม่ถึงว่าทางฝ่ายสหรัฐอเมริกาจะเหลือเรือบรรทุกเครื่องบินอยู่อีกลำหนึ่ง ทำให้กองทัพญี่ปุ่นเกิดความเสียหายในกำลังการรบอย่างมหาศาล จนทำให้กองทัพญี่ปุ่นต้องยอมจำนนต่อกองทัพสหรัฐอเมริกา และถอยกลับไปที่สุดในที่สุด

2) การถอยกลับ

ในวันที่ 7 มิถุนายน 1942 จะด้วยข้อเท็จจริงอย่างไรไม่อาจพิสูจน์ได้ เครื่องตรวจการของยามาโมโด้ รายงานมาว่าพบเรือบรรทุกเครื่องบินสหรัฐอเมริกา 4 ลำ เท่ากับที่ยามาโมโด้จะมีอยู่ถ้ารวมกำลังได้สำเร็จ พลเรือเอกยามาโมโด้ไม่เชื่อรายงานนี้ แต่ฝ่ายเสนาธิการของเขาเสนอว่าถ้าความเป็นไปไม่ได้เกิดเป็นไปได้อย่างเหตุการณ์ ระหว่างวันที่ 3-6 มิถุนายน 1942 ที่เพิ่งผ่านไปก็จะเป็นการเสี่ยงที่น่ากลัว หลังจากการประชุมฝ่ายเสนาธิการก็มีการลงความเห็นว่าจะถอนกำลังกลับ และล้มเลิกยุทธนาวีมิดเวย์ นับว่าเป็นความพ่ายแพ้อย่างอับยศของฝ่ายญี่ปุ่น (จำกองร้อย, 2556)

ในเช้าตรู่วันที่ 5 มิถุนายน ยามาโมโด้สั่งถอนการยกพลขึ้นบก และสั่งให้กำลังทางเหนือระวางการโจมตีต่อหมู่เกาะอาลิวเชียน เมื่อสังเกตเห็นว่าญี่ปุ่นเริ่มถอย สหรัฐอเมริกาก็เริ่มรุกไล่ทันทีแต่ด้วยรายงานการพบเห็นที่ไม่แน่ชัด ทำให้ไม่สามารถทำลายกองเรือญี่ปุ่นได้ ผู้บัญชาการของสหรัฐอเมริกาจึงเสียคาบมาก

ยุทธนาวีมิดเวย์มีความสำคัญมาก แม้ว่าจะไม่แพ้สงครามแต่ญี่ปุ่นก็ตกระลึงอย่างรุนแรง และมีข่าวลือกันว่าสหรัฐอเมริกาจะบุกดินแดนญี่ปุ่น ความสูญเสียเรือบรรทุกเครื่องบินก็มากพออยู่แล้ว เครื่องบินประมาณ 260 เครื่อง และลูกเรือร้อยละ 45 ที่สูญเสียชีวิตไปนั้นไม่สามารถหามาทดแทนได้ แต่ความไม่ลงรอยระหว่างกองทัพเรือกับกองทัพบกญี่ปุ่นก็ทำให้เป็นปัญหายิ่งขึ้นไปอีก แม้จะรู้ว่ากองทัพเรือสูญเสียไปเป็นอันมากแต่กองทัพบกก็ยังคงวางแผนการบุกยึดครองดินแดนต่างๆ ต่อไปราวกับว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้นที่มิดเวย์ (MitsuoFuchida, 1995: 206-213)

กองทัพเรือญี่ปุ่นถูกบีบบังคับให้ขยายตัวเองออกไปอย่างกว้างขวาง แทนที่จะพักเพื่อเสริมกำลัง ฝ่ายสหรัฐอเมริกาเห็นได้ชัดว่าประสบความสำเร็จชนะในด้านยุทธศาสตร์ แม้จะเสียเรือเล็กซึ่งดันไปในการรบที่ทะเล

คอร์รัปต์ และเรือยอร์คทาวน์ที่มีมิถุเวย์ นับว่าสูญเสียน้อยมาก แต่เรือชั้นเอสเสคกำลังจะเสร็จอยู่แล้วจึงไม่ต้องกังวลเท่าไร

หลังยุทธนาวีมิถุเวย์แล้วยังมีการรบทางเรือที่สำคัญอีก 2 ครั้งคือ การรบที่โซโลมอนตะวันออก ในวันที่ 24 สิงหาคม และที่แซนตาครูซ ในวันที่ 26 ตุลาคม 1942 เมื่อญี่ปุ่นต้องการจะยกพลขึ้นบกที่โซโลมอนตะวันออก การรบครั้งแรกเกิดขึ้นอย่างรุนแรง เรือบรรทุกเครื่องบินริวจิม ส่วนเอ็นเตอร์ไพรส์เสียหายอย่างหนัก เช่นเดียวกับมิถุเวย์ สหรัฐอเมริกามีชัยในด้านยุทธศาสตร์ สามารถป้องกันการยกพลขึ้นบกของญี่ปุ่นได้ (MitsuoFuchida, 1995: 213)

ที่ผ่านมามองเห็นได้ว่า เมื่อการรบดำเนินต่อไป ความสูญเสียของกองเรือญี่ปุ่นก็ยิ่งหนักขึ้นเรื่อยๆ จนกองทัพญี่ปุ่นไม่สามารถจะบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ได้อีกต่อไป ได้แต่เพียงปฏิบัติการสนับสนุนกองทัพบกเท่านั้น

3. การวิเคราะห์ความฟ่ายแพ้

ข้อผิดพลาด ในการวางแผนก็คือความล้มเหลว ที่จะให้ความสำคัญอย่างแน่วแน่ในเป้าหมายศูนย์กลางของการดำเนินการทำลายศัตรูอย่างรวดเร็ว แนวคิดเดิมที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินการคือใช้การรุกรานของ มิถุเวย์เป็นวิธีการ ล่อให้ศัตรูออกมาในการรบแตกหัก แต่แนวคิดนี้ถูกละเมิดในขณะที่กองเรือร่วมกันในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของเรือบรรทุกเครื่องบินสายตารางเวลาครั้งที่และภารกิจสนับสนุนการรุกรานของมิถุเวย์ดังนั้นความสูญเสียของเรือบรรทุกเครื่องบินและความยืดหยุ่นของการเคลื่อนไหวที่มีความจำเป็นสำหรับการมีส่วนร่วมของกองทัพเรือที่ประสบความสำเร็จ บางทีอาจจะคิดว่ามันเป็นความปลอดภัยที่จะทำเช่นนี้เพราะความเชื่อมั่นของที่มั่น ที่ศัตรูจะไม่ปรากฏฐานของเขา จนกระทั่งหลังจากที่ เกาะได้รับการโจมตี แต่ควรจัดเตรียมการไว้สำหรับเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนในทางตรงกันข้ามการทำลายของศัตรูอย่างรวดเร็วควรได้รับการแก้ไข เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการดำเนินงานและสิ่งอื่นเป็นเป้าหมายรอง เมื่อมีพื้นฐานนี้ก็จะมีความฉลาดที่จะชะลอการดำเนินการทั้งหมดจนกว่าจะถึงเวลาเรือบรรทุกเครื่องบินซุยกาคูและโซคาคุดังกล่าวจะได้รับการเตรียม เพื่อเพิ่ม ความแข็งแกร่ง ของพวกเขา ที่จะมัลบังคับใช้ ที่โดดเด่นในกองทัพเรือ การรักษาความปลอดภัยอูดุณิมวิทยาคือเงื่อนไขที่ดีที่สุดสำหรับการดำเนินการ เชื่อมโยงไปถึงจุดศูนย์กลางของกองทัพ(MitsuoFuchida, 1995: 212-213)

ความผิดพลาดที่มองเห็นได้จากยุทธนาวีมิถุเวย์ในครั้งนี้ อันเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความสูญเสียต่อกองทัพ และการสูญเสียอำนาจครอบครองเอเชียแปซิฟิกมีดังต่อไปนี้

1) การดำเนินการผิดพลาดของกองทัพญี่ปุ่น

สาเหตุที่สำคัญสาเหตุหนึ่งของความพ่ายแพ้ของญี่ปุ่นเป็นสิ่งที่อาจจะเรียกว่า "นโยบายแตกคน" (crack-man policy) ของกองทัพอากาศ ภายใต้นโยบายนี้นักบินที่ดีที่สุดได้รับมอบหมายให้และเก็บไว้ในหน้าที่การต่อสู้กับกลุ่มลูกเรืออากาศของฝ่ายตรงข้าม นโยบายนี้คือนักบินที่ดีที่สุดและมีประสบการณ์มากที่สุดจะส่งไปยังสถานีทหารเรืออากาศเป็นอาจารย์ผู้สอนจะบอกภูมิปัญญาและประสบการณ์การต่อสู้ของพวกเขาให้กับนักเรียนที่มีประสบการณ์ แต่นโยบายแตกคนเคยประสบความสำเร็จที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ในมหาสมุทรอินเดีย จนทำให้ไม่มีผู้ชำนาญการบินที่แท้จริงในการรบครั้งนี้

การขาดแคลนนักบินที่มีความสามารถเป็นสาเหตุให้ไม่มีการสำรองนักบินที่จะสามารถดำรงตำแหน่งว่างฝ่ายซ้ายโดยการสูญเสียในการรบที่ทะเลคอรัล ไม่มีผู้ใดคือคนที่มีความพร้อมในการสู้รบนักบินมีการเปลี่ยนหลังจากทะเลคอรัล จึงจัดให้มีสัปดาห์ของการฝึกอบรมที่จำเป็นในการปฏิบัติการบินและลงจอดเพียงลำพัง รวมทั้งสัปดาห์ของการฝึกอบรมเพิ่มเติมในเทคนิคการการสู้รบก่อนที่พวกเขาจะพร้อมสำหรับการดำเนินงานสู้รบ

ดังนั้นการต่อสู้ครั้งนี้เป็นการต่อสู้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในที่มีคุณค่า (หรือที่สำคัญยิ่ง) เครื่องบินขนส่งจำนวนน้อยกว่าอาจจะมีแต่สำหรับผู้นำที่ล้มเหลวที่จะตระหนักว่าการสงครามทางอากาศคือการต่อสู้ของการล้างผลาญและมีจำนวนจำกัดอย่างเข้มงวดของแม้ฝีมือของนักบินที่มากที่สุดก็ไม่อาจชนะได้ ด้วยความสามารถของนักบินที่จำกัด

2) ความล้มเหลวทางเทคโนโลยี

ผลสัมฤทธิ์ในเทคโนโลยีญี่ปุ่นเริ่มต้นจากการทำสงครามแปซิฟิกอยู่ในตำแหน่งที่ด้อยเกินไปและยังคงมีตัวอย่างที่ชัดเจนและที่ร้ายแรงที่สุดของความพลาดนี้คือเรดาร์ สองวันก่อนที่จะ ปฏิบัติการ การติดตั้งเรดาร์ได้ทำในเรือรบ อีเสะ และ ฮิวกะ เรือรบญี่ปุ่นก่อนที่จะติดตั้ง เดือนก่อนหน้านั้นเจ้าหน้าที่ทหารเรือได้รับการแนะนำว่าชุดเรดาร์จะให้สำหรับลูกเรือ แต่การพัฒนาในสาขาอิเล็กทรอนิกส์นี้ยังรั้งท้ายอย่างน่าเวทนา เรดาร์ทั้งสองชุดสามารถใช้ได้ในนาทียุทธท้ายเป็นเพียงรูปแบบการทดลองหกเดือนต่อไปในการพัฒนาเรดาร์ของกองทัพญี่ปุ่นก็จะได้ผลมากขึ้นยิ่งกว่า ในการต่อสู้แตกหักนี้ (MitsuoFuchida, 1995: 217)

ถึงแม้ว่ากองทัพญี่ปุ่นจะมีความเหนือกว่าในเรื่องของอาวุธสงคราม คือตอร์ปิโดที่มีเทคโนโลยีในการที่จะไม่แสดงตำแหน่งของกองเรือได้ในขณะที่ได้ยิงออกไป แต่กระนั้นกองทัพญี่ปุ่นก็ยังชะล่าใจมากเกินไปว่าฝ่ายสหรัฐอเมริกาไม่สามารถทำอะไรฝ่ายของตนได้ เครื่องบินขับไล่ของฝ่ายอเมริกันได้ถูกออกแบบมาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก มันหุ้มเกราะหนัก และมีเครื่องมือง่ายๆ ที่ช่วยปกป้อง

นักบิน ถึงเชื้อเพลิงของมันภายในบูด้วยถ่วงยาง เมื่อถังว่างลงถ่วงยางในจะยุบลงมาแนบสนิทกับเชื้อเพลิงทำให้ไม่มีไอระเหยเกิดขึ้นภายในถัง สิ่งนี้ช่วยให้ถังเชื้อเพลิงอเมริกันระเบิดได้ยากกว่าถังเชื้อเพลิงของญี่ปุ่น (Walter Lord, 1967: 56) ด้วยความที่ญี่ปุ่นมีความด้อยกว่าในด้านพาหนะ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้กองทัพญี่ปุ่นสูญเสียเรือ และเครื่องบินไปจำนวนมาก กองกำลังจึงลดน้อยลงไปอย่างรวดเร็วจึงนับได้ว่าเป็นบทเรียนอันขมขื่นแก่นักบินญี่ปุ่นยิ่งนัก

3) ความทรงจำของกองทัพญี่ปุ่น

ด้วยพลเอกยามาโมโด้มีความมั่นใจว่าเขามีข้อได้เปรียบในเรื่องจำนวนและคุณภาพของกองทัพ พลเอกยามาโมโด้จึงต้องการที่จะทำลายกองเรือของสายการบินอเมริกัน เขาจึงวางแผนที่จะสร้างความสับสนให้กับศัตรูด้วยนโยบายการโจมตีบนชายฝั่งอลาสก้า และจะเริ่มการโจมตีหลักที่อเมริกาเหนือ บนเกาะมิดเวย์ในวันรุ่งขึ้น โดยแผนในการโจมตีเจาะจงที่เกาะมิดเวย์ที่กองทัพของสหรัฐฯใช้เป็นฐานทัพอากาศ อยู่อีกฟากหนึ่งของมหาสมุทรแปซิฟิกราวๆ 1,900 กิโลเมตร (1,200 ไมล์) ทางตะวันตกของเกาะฮาวาย

เหตุที่เกิดขึ้นนี้มาจากการที่พลเอกยามาโมโด้ได้รับชัยชนะเหนือภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก จนสามารถยกตนเองขึ้นมาสู่ฐานะผู้นำแห่งเอเชียได้อย่างเต็มภาคภูมิ (บุญมา เกิดสว่าง, 2505) การทำสงครามเพื่อขยายอิทธิพลไปยังดินแดนต่างๆ ของจักรวรรดินิยมญี่ปุ่นในช่วงเวลาเกือบศตวรรษ ตั้งแต่ ค.ศ. 1868-1945 ด้วยญี่ปุ่นได้ขยายอิทธิพลจักรวรรดิญี่ปุ่นไปยังเอเชียแปซิฟิกในสงครามที่เรียกว่า “สงครามแปซิฟิก” สงครามแปซิฟิกที่เริ่มขึ้นตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1941 เมื่อญี่ปุ่นโจมตีฐานทัพเรือเพิร์ลฮาร์เบอร์ แต่มีนักประวัติศาสตร์บางคนเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ. 1937 เมื่อเกิดสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 2 หรือเริ่มต้นตั้งแต่ 19 กันยายน ค.ศ. 1931 เมื่อญี่ปุ่นรุกรานแมนจูเรียของจีน (ธนู แก้ว โอภาส, 2525) เป็นจุดเริ่มต้น และได้กลายมาเป็นยุทธบริเวณหนึ่งในสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ใหญ่กว่าในภายหลังเหตุฉะนั้น การรุกรานเอเชียแปซิฟิกจึงได้ดำเนินมาถึงจุดที่เรียกว่ายุทธนาวีมิดเวย์นี้เอง เป็นการทำให้กองทัพญี่ปุ่นทรงตัวของตัวเองมากขึ้น พลเอกยามาโมโด้คิดว่าจะสามารถเอาชนะกองทัพสหรัฐอเมริกาได้ การดำเนินการยุทธนาวีมิดเวย์นี้ เกิดความผิดพลาดอย่างร้ายแรงอันเนื่องมาจากสองประการแรกคั้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ประกอบกับความต้องการเอาชนะของญี่ปุ่นเอง ในที่สุดญี่ปุ่นจึงแพ้ยตัวเอง และกลายเป็นผู้แพ้ไปในยุทธนาวีครั้งนี้ในที่สุด

บทสรุป

หลังจากเหตุการณ์ที่มิคเวย์ญี่ปุ่นพ่ายแพ้อย่างย่อยยับ จนต้องสูญเสียเรือบรรทุกเครื่องบิน นายทหารระดับสูงของญี่ปุ่นและนักบินชั้นเยี่ยมไปเป็นจำนวนมากเป็น "จุดเริ่มต้นของจุดจบ" ซึ่งกองทัพเรือญี่ปุ่นยอมถอยทัพออกจากมิคเวย์เมื่อวันที่ 4 - 5 มิถุนายน 1942 โดยที่ญี่ปุ่นเสียเรือบรรทุกเครื่องบิน 4 ลำ ขณะที่สหรัฐอเมริกาเสียเพียงลำเดียว นอกจากนี้ญี่ปุ่นยังเสียเครื่องบินจำนวน 234 ลำ และนักบินเป็นจำนวนถึง 2,200 คน ซึ่งนับได้ว่าญี่ปุ่นสิ้นสุดความเป็นเจ้าทะเลแปซิฟิก โดยสาเหตุที่ญี่ปุ่นแพ้เป็นเพราะสหรัฐอเมริกาสามารถถอดรหัสวิทยุของญี่ปุ่นได้ ทำให้สหรัฐอเมริกา นำเอาเรือบรรทุกเครื่องบินมารวมกำลังกันไว้ ณ ที่เดียวเพื่อรับมือกับกองทัพญี่ปุ่น ในการรบครั้งนี้ทำให้ญี่ปุ่นต้องสูญเสียความเหนือกว่าในแปซิฟิก อย่างไรก็ตามไม่กี่เดือนหลังจากความพ่ายแพ้ที่มิคเวย์ นายพลเรือนาทโทโมซึ่งถูกบีบให้จำนนต่อฝ่ายอเมริกันได้ฆ่าตัวตายในที่สุด ดังนั้นจึงส่งผลให้การขยายดินแดนของญี่ปุ่นจึงหยุดชะงักลงเมื่อกองทัพเรือแห่งสหรัฐอเมริกาได้รับชัยชนะที่สมรภูมิมิคเวย์ ในเดือนมิถุนายน 1942 ต่อจากนั้นกองกำลังของสหรัฐอเมริกาก็ได้เริ่มตีโต้กลับและชิงเกาะที่เคยเสียให้ญี่ปุ่นคืนมาได้ โดยญี่ปุ่นต้องสูญเสียเกาะกัวคัลคานัลในหมู่เกาะโซโลมอน ในเดือนกุมภาพันธ์ 1943 เกาะอัทตุในหมู่เกาะอาลิวเชียน ในเดือนพฤษภาคม 1943 เกาะมากินและเกาะดาวารา ในหมู่เกาะกิลเบิร์ต ในเดือนพฤศจิกายน 1943 รวมทั้งเกาะควาจาไลน์ในหมู่เกาะมาร์แชล ในเดือนมกราคม 1949 ซึ่งเกาะเหล่านี้ถูกอเมริกายึดครองในเวลาต่อมา

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

กมล รักตะบุรณะ. วันวิภคิต. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2532.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. ญี่ปุ่นกับมหาเอเชียบูรพา. กรุงเทพฯ : สร้างสรรค์, 2548.

ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนุท. ประวัติศาสตร์สงครามโลกครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิทยาการ, 2525.

ธนุ แก้วโอภาส. สงครามแห่งศตวรรษที่ 20: 1900-1982. กรุงเทพฯ : บางกอกบลิ๊อค, 2525.

ธรรมบุญ โรจนแพทย์. ประวัติศาสตร์เลือดสงครามโลกครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิชนบุคส์, 2549.

บุญมา เกิดสว่าง. มหาสงครามโลกครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2505.

หนังสือภาษาอังกฤษ

Fuchida, Mitsuo. **Midway: The Battle That Doomed Japan**. London: Naval Institute, 1955.

Fuchida, Mitsuo. **Midway: The Japanese Story**. London :Cassell, 2002.

Keegan, John. **The Price of Admiralty: The Evolution of Naval Warfare**. New York: Penguin Books, 1990.

Lord, Walter. **Incredible Victory**. New York: Harper & Row, 1967.

Tuleja, Thaddeus V. **Climax at Midway**. New York: W.W. Norton, 1960.

สื่อออนไลน์ภาษาไทย

จำกองร้อย. ยุทธนาวีทางอากาศที่เกาะมิดเวย์จุดเปลี่ยนสงครามแปซิฟิก. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน

2556, จาก <http://www.iseehistory.com/index.php?lay=show&ac=article&Id>

=538706963&Ntype=12

สื่อออนไลน์ภาษาอังกฤษ

Brad. **Why the Battle of Midway important.** Retrieved June 30, 2013, from

<http://military-history.yoexpert.com/conflicts-and-battles-6907/why-was-the-battle-of-midway-important-3306.html> .

Chen, Peter C. **World War II Database.** Retrieved February 5, 2014, from

http://ww2db.com/image.php?image_id=14868 .

Cressman, Robert J. **Midway's Operational Lesson : the Need for More Carriers.** Retrieved

June 27, 2013, from <http://www.history.navy.mil/Midway/>

[midwayOperationalLesson.html](http://www.history.navy.mil/Midway/midwayOperationalLesson.html) .

Cressman, Robert J. **Midway's Strategic Lessons.** Retrieved June 27, 2013, from

<http://www.history.navy.mil/Midway/midwayStrategic.html> .

Cressman, Robert J. **Tactical Lesson of Midway : The Thach Weave.** Retrieved June 27, 2013,

from <http://www.history.navy.mil/Midway/midwayTactical.html> .

Freeman, Paul. **Abandoned & Little-Known Airfields:Western Pacific Islands.** Retrieved February 5,

2014, from http://www.airfields-freeman.com/HI/Airfields_W_Pacific.htm .

Hansen, Holly. **Belle Geddes Midway Dioramas**. Retrieved February 5, 2014, from <http://www.flightjournal.com/blog/2012/04/03/belle-geddes> .

Hackman, Kennedy. **World War II at Sea**. Retrieved July 30, 2013, from <http://militaryhistory.about.com/od/worldwar1/p/Midway.html> .

Hill, Spyglass. **The Battle of Midway**. Retrieved June 27, 2013, from <http://www.molossia.org/milacademy/index.html> .

Lambert, Andrew. **World war two: The battle of Midway**. Retrieved June 27, 2013, from http://www.bbc.co.uk/history/worldwars/wwtwo/battle_midway_01.shtml .

Realmagick. **Battle of the Coral Sea Significance**. Retrieved February 5, 2014, from <http://www.realmagick.com/battle-of-the-coral-sea-significance/> .

Wikimedia Foundation. **Ataque a Pearl Harbor**. Retrieved February 5, 2014, from http://es.wikipedia.org/wiki/Ataque_a_Pearl_Harbor .

Wikimedia Foundation. **Isoroku Yamamoto**. Retrieved February 5, 2014, from http://io.wikipedia.org/wiki/Isoroku_Yamamoto .